

Zavod za zapošljavanje CRNE GORE

Employment Agency Of Montenegro

IZVJEŠTAJ O RADU ZA PRVO POLUGODIŠTE 2010. GODINE

Podgorica, jul 2010. godine

SADRŽAJ:

1.	EVIDENCIJA NEZAPOSLENIH LICA	3
1.1.	<i>Kretanje nezaposlenosti</i>	3
1.2.	<i>Stopa nezaposlenosti</i>	3
1.3.	<i>Kvalifikaciona struktura nezaposlenih</i>	3
1.4.	<i>Regionalna struktura nezaposlenosti</i>	4
1.5.	<i>Struktura nezaposelnih prema dužini čekanja na zaposlenje</i>	6
1.6.	<i>Starosna struktura nezaposlenih</i>	7
1.7.	<i>Struktura nezaposlenih prema dužini radnog staža</i>	8
1.8.	<i>Novoprijavljeni</i>	9
1.9.	<i>Slobodna radna mjesta</i>	10
1.10.	<i>Zapošljavanje</i>	13
1.11.	<i>Stručni tretman nezaposlenih</i>	15
2.	PROGRAMSKE AKTIVNOSTI	16
2.1.	<i>Saradnja sa poslodavcima</i>	16
2.2.	<i>Priprema za zapošljavanje</i>	16
2.3.	<i>Sezonsko zapošljavanje</i>	19
2.4.	<i>Zapošljavanje pripravnika</i>	21
2.5.	<i>Zapošljavanje i rad stranaca</i>	22
2.6.	<i>Zapošljavanje teže zapošljivih lica</i>	22
2.7.	<i>Javni radovi</i>	25
2.8.	<i>Profesionalna orijentacija</i>	28
2.9.	<i>Kreditni za samozapošljavanje</i>	31
2.10.	<i>Centar za ljudske resurse</i>	33
3.	PRILOG	

1. EVIDENCIJA NEZAPOSLENIH LICA

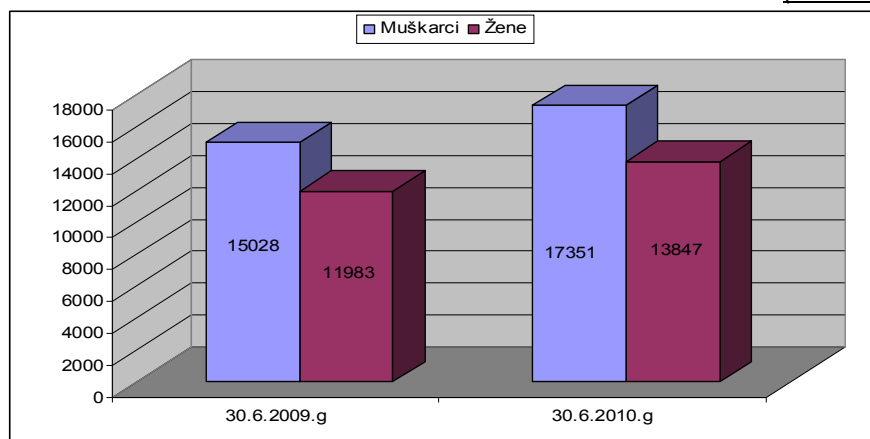
1.1. Kretanje nezaposlenosti

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje na dan **30. jun 2010. godine** nalazilo se **31.198 nezaposlenih lica** (žena je bilo 13.847 ili 44,38%).

U odnosu na 30. jun 2009. godine (27.011 lica, a od toga 11.983 žene ili 44,36%) broj nezaposlenih je povećan za 4.187 lica ili za 15,5%.

Broj nezaposlenih
– na dan 30.6.2009. i 30.6.2010. godine –

(Graf.1.)

1.2. Stopa nezaposlenosti

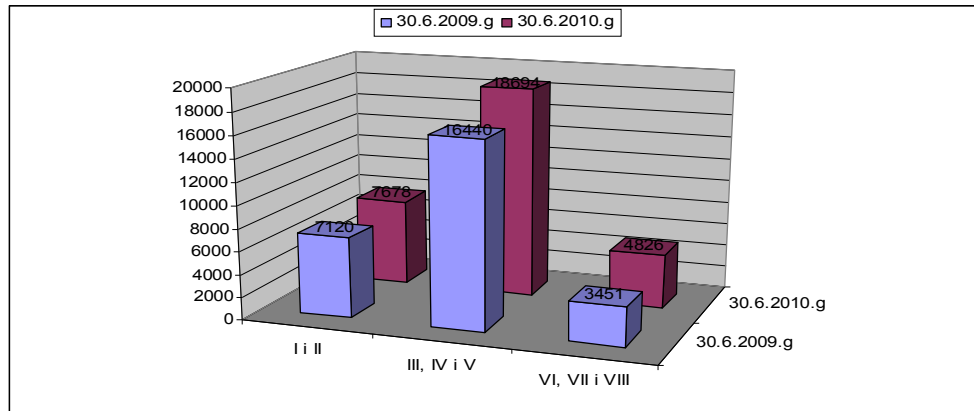
Stopa nezaposlenosti, posmatrana kao odnos broja registrovanih nezaposlenih i aktivnog stanovništva, na dan 30. jun 2010. godine je bila **11,81%** (na isti dan prethodne godine 10,22%). Najniže stope nezaposlenosti su u opštinama Plužine (6,72%), Herceg Novi (7,14%) i Bar (8,05%), a najveće u opštinama Cetinje (17,46%), Bijelo Polje (17,27%) i Mojkovac (16,35%). Stopa nezaposlenosti u Podgorici iznosi 10,51%.

1.3. Kvalifikaciona struktura nezaposlenih

Na evidenciji Zavoda se nalazi 7.678 lica ili 24,61% sa I i II stepenom obrazovanja (30.6.2009. godine 7.120 ili 26,35%). Nezaposlenih sa III, IV i V stepenom obrazovanja ima 18.694 ili 59,92% (30.6.2009. godine 16.440 ili 60,86%), a sa VI, VII i VIII stepenom obrazovanja ima 4.826 lica ili 15,47% (30.6.2009. godine 3.451 ili 12,79%).

Nezaposleni po kvalifikacionoj strukturi
 - na dan 30.6.2009. i 30.6.2010. godine -

(Graf.2.)

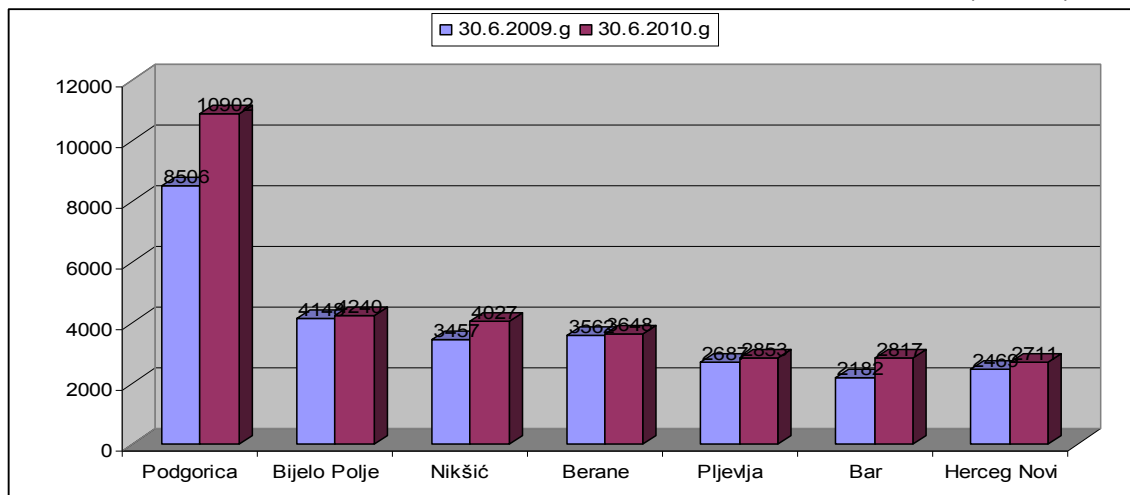
1.4. Regionalna struktura nezaposlenosti

Najviše nezaposlenih, na dan 30. jun 2010. godine, imali su Biro rada Podgorica (sa kancelarijama u Kolašinu, Danilovgradu i Cetinju) 10.902 lica ili 34,94% od ukupnog broja nezaposlenih (30.6.2009. godine 8.506 ili 31,49%) i Biro rada Bijelo Polje (sa Kancelarijom Mojkovac) 4.240 lica ili 13,59% (30.6.2009. godine 4.184 ili 15,36%).

Najmanji broj nezaposlenih lica je na području Biroa rada Herceg Novi (sa kancelarijama u Kotoru i Tivtu) 2.711 lica ili 8,69% (30.6.2009. godine 2.469 ili 9,14%) i u Birou rada Bar (sa kancelarijama u Budvi i Ulcinju) 2.817 lica ili 9,03% (30.6.2009. godine 2.182 ili 8,08%).

Nezaposleni po biroima rada
 - na dan 30.6.2009. i 30.6.2010. godine -

(Graf. 3.)

Promjene broja nezaposlenih
– po biroima rada i kancelarijama –

(Tab.1.)

Rb	Biro rada – kancelarija	30.6.2009.	%	30.6.2010.	%	Odnosi 4:2	
						Nom. razlika	Index
						1	2
1	Podgorica	5755	21.31	7943	25.46	2188	138.02
2	Cetinje	1486	5.50	1481	4.75	-5	99.66
3	Danilovgrad	679	2.51	827	2.65	148	121.80
4	Kolašin	586	2.17	651	2.09	65	111.09
5	Biro rada Podgorica	8506	31.49	10902	34.94	2396	128.17
6	Berane	1607	5.95	1706	5.47	99	106.16
7	Andrijevica	322	1.19	367	1.18	45	113.98
8	Plav	457	1.69	423	1.36	-34	92.56
9	Rožaje	1176	4.35	1152	3.69	-24	97.96
10	Biro rada Berane	3562	13.19	3648	11.69	86	102.41
11	Herceg Novi	873	3.23	1023	3.28	150	117.18
12	Kotor	938	3.47	910	2.92	-28	97.01
13	Tivat	658	2.44	778	2.49	120	118.24
14	Biro rada Herceg Novi	2469	9.14	2711	8.69	242	109.80
15	Nikšić	3163	11.71	3773	12.09	610	119.29
16	Šavnik	157	0.58	122	0.39	-35	77.71
17	Plužine	137	0.51	132	0.42	-5	96.35
18	Biro rada Nikšić	3457	12.80	4027	12.91	570	116.49
19	Pljevlja	2415	8.94	2588	8.30	173	107.16
20	Žabljak	272	1.01	265	0.85	-7	97.43
21	Biro rada Pljevlja	2687	9.95	2853	9.14	166	106.18
22	Bijelo Polje	3567	13.21	3558	11.40	-9	99.75
23	Mojkovac	581	2.15	682	2.19	101	117.38
24	Biro rada Bijelo Polje	4148	15.36	4240	13.59	92	102.22
25	Bar	1120	4.15	1362	4.37	242	121.61
26	Budva	334	1.24	649	2.08	315	194.31
27	Ulcinj	728	2.70	806	2.58	78	110.71
28	Biro rada Bar	2182	8.08	2817	9.03	635	129.10
29	Σ CRNA GORA	27011	100.00	31198	100	4187	115.50

Nezaposlenost je najviše porasla u Birou rada Bar (indeks 129,10), Birou rada Podgorica (indeks 128,17) i Birou rada Nikšić (indeks 116,49). Najmanji porast nezaposlenosti je u biroima rada Bijelo Polje (indeks 102,22) i Berane (indeks 102,41).

Posmatrano po opštinama nezaposlenost je najviše porasla u Budvi (indeks 194,31), Podgorici (indeks 138,02) i Danilovgradu (indeks 121,80). Do najvećeg smanjenja nezaposlenosti je došlo u opštinama Šavnik (indeks 77,71), Plav (indeks 92,56) i Plužine (indeks 96,35).

1.5. Struktura nezaposlenih prema dužini traženja zaposlenja

Zaposlenje **preko jedne godine traži 17.067 lica ili 55,7%** od ukupnog broja nezaposlenih na evidenciji Zavoda (na dan 30.6.2009. godine 15.583 ili 58,69%), **preko tri godine 8.756 lica ili 28,06%** nezaposlenih (30.6.2009. godine – 8.656 ili 32,04%), **a preko 5 godina 5.039 ili 16,15%** (30.6.2009. godine 4.712 ili 17,5%).

Nezaposleni prema dužini čekanja na zaposlenje

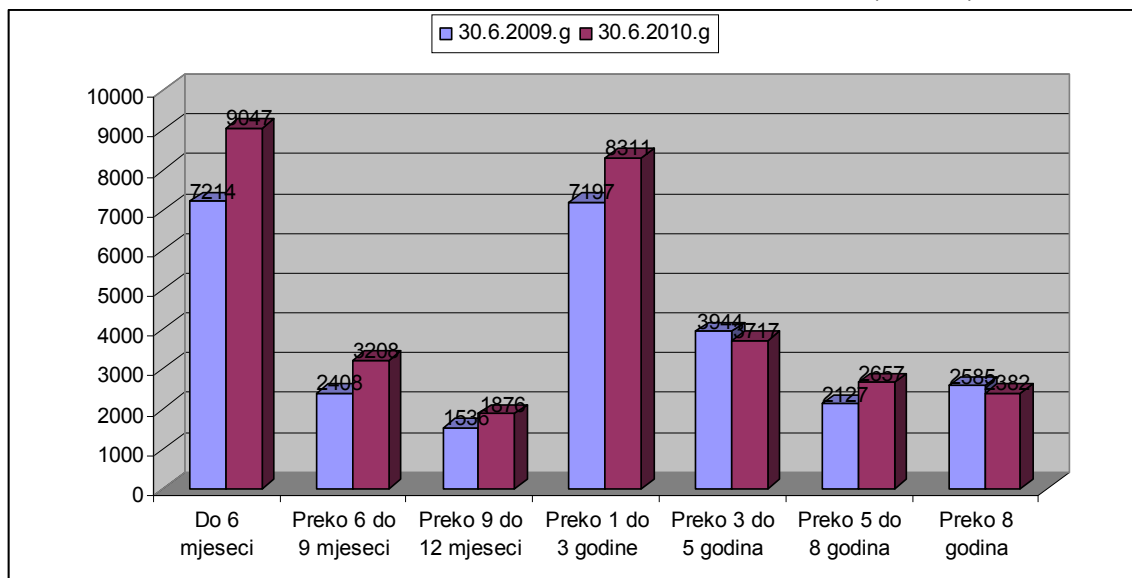
(Tab.2.)

Rb	Dužina čekanja	30.6.2009. godine		30.6.2010. godine		Odnosi 4:2	
		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Nom. raz.	Indeks
	1	2	3	4	5	6	7
1	Do 6 mjeseci	7214	3435	9047	4049	1833	125.41
2	Preko 6 do 9 mjeseci	2408	1152	3208	1601	800	133.22
3	Preko 9 do 12 mjeseci	1536	809	1876	1035	340	122.14
4	Preko 1 do 3 godine	7197	3149	8311	3702	1114	115.48
5	Preko 3 do 5 godina	3944	1391	3717	1431	-227	94.24
6	Preko 5 do 8 godina	2127	768	2657	904	530	124.92
7	Preko 8 godina	2585	1279	2382	1125	-203	92.15
	Ukupno:	27011	11983	31198	13847	4187	115.50

Nezaposleni prema dužini čekanja na zaposlenje

– na dan 30.6.2009. i 30.6.2010. godine –

(Graf. 4.)

1.6. Starosna struktura nezaposlenih lica

Lica starosti **do 25 godina** ima 4.777 ili 15,31% (30.6.2009. godine 4.039 ili 14,95%) od ukupnog broja nezaposlenih, a **preko 50 godina** 11.934 ili 38,25% (na dan 30.6.2009. godine 10.059 ili 37,24%).

Nezaposleni prema godinama starosti

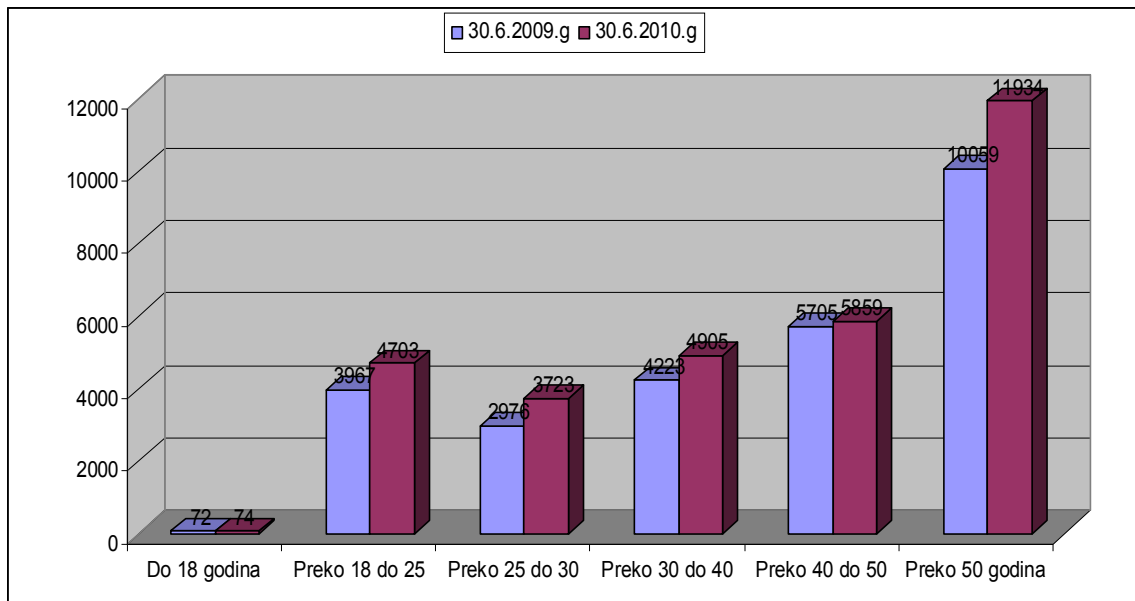
(Tab.3.)

Rb	Starosna grupa	30.6.2009. godine		30.6.2010. godine		Odnosi 4:2	
		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Nom. raz.	Indeks
	1	2	3	4	5	6	7
1	Do 18 godina	72	31	74	33	2	102.78
2	Preko 18 do 25	3967	1807	4703	2200	736	118.55
3	Preko 25 do 30	2976	1530	3723	1914	747	125.10
4	Preko 30 do 40	4223	2285	4905	2569	682	116.15
5	Preko 40 do 50	5705	2982	5859	2972	154	102.70
6	Preko 50 godina	10059	3348	11934	4159	1875	118.64
7	Ukupno:	27011	11983	31198	13847	4187	115.50

Nezaposleni prema godinama starosti

– na dan 30.6.2009. i 30.6.2010. godine –

(Graf. 5.)

1.7. Struktura nezaposlenih prema dužini radnog staža

Prvi put traži zaposlenje, odnosno nema evidentiranog radnog staža 6.665 lica ili 21,43% od ukupnog broja nezaposlenih (na dan 30.6.2009. godine 5.851 lice ili 21,66%). Radni **staž posjeduje** 24.533 lica ili 78,57% (na dan 30.6.2009. godine 21.160 lica ili 78,34%)

Nezaposleni prema dužini radnog staža

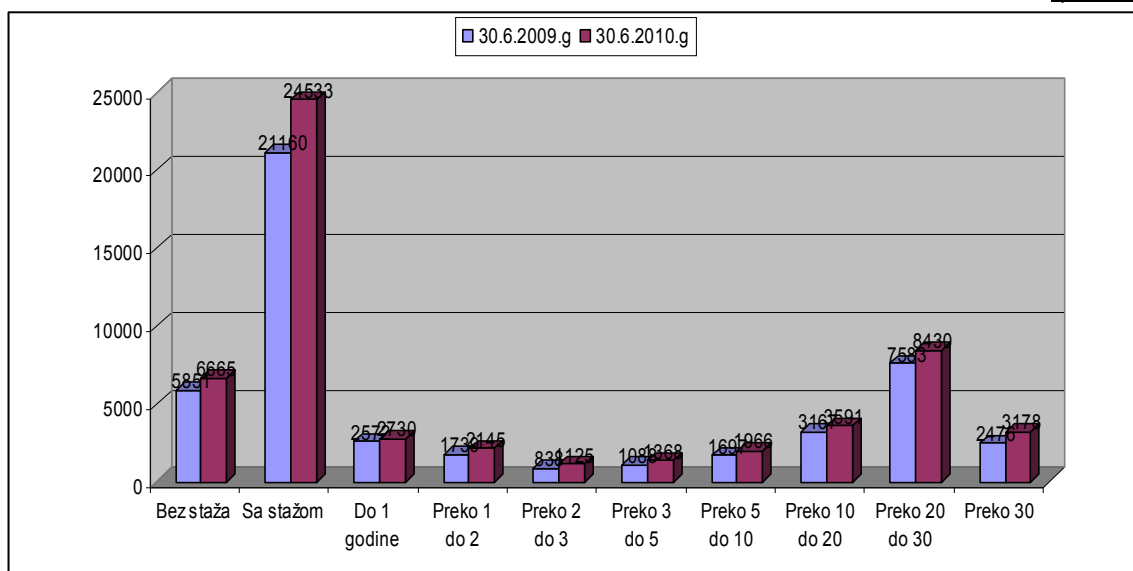
(Tab.4.)

Rb	Radni staž 1	30.6.2009. godine		30.6.2010. godine		Odnosi 4:2	
		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Nom. raz.	Indeks
		2	3	4	5	6	7
1	Bez staža	5851	2776	6665	3167	814	113.91
2	Do 1 godine	2572	1337	2730	1399	158	106.14
3	Preko 1 do 2	1739	1041	2145	1235	406	123.35
4	Preko 2 do 3	838	472	1125	654	287	134.25
5	Preko 3 do 5	1088	642	1368	792	280	125.74
6	Preko 5 do 10	1697	927	1966	1028	269	115.85
7	Preko 10 do 20	3167	1478	3591	1698	424	113.39
8	Preko 20 do 30	7583	2874	8430	3295	847	111.17
9	Preko 30	2476	436	3178	597	702	128.35
10	Sa stažom	21160	9207	24533	10698	3373	115.94
11	Ukupno:	27011	11983	31198	13847	4187	115.50

Nezaposleni prema radnom stažu i stepenima stručne spreme

– na dan 30.6.2009. i 30.6.2010. godine –

(Graf. 6.)

1.8. Novoprijavljeni

Za prvih šest mjeseci 2010. godini **na evidenciju Zavoda za zapošljavanje se prijavilo 18.964 lica**. Od navedenog broja, broj lica koja se prvi put prijavljuju je 6.040 ili 31,85%, dok se 12.924 lica ili 68,15% već prijavljivalo na evidenciju Zavoda. U odnosu na isti period 2009. godine prijavljeno je 238 lica manje ili 1,27% (za prvih šest mjeseci 2009. godine – 18.456 novoprijavljenih).

Pregled novoprijavljenih

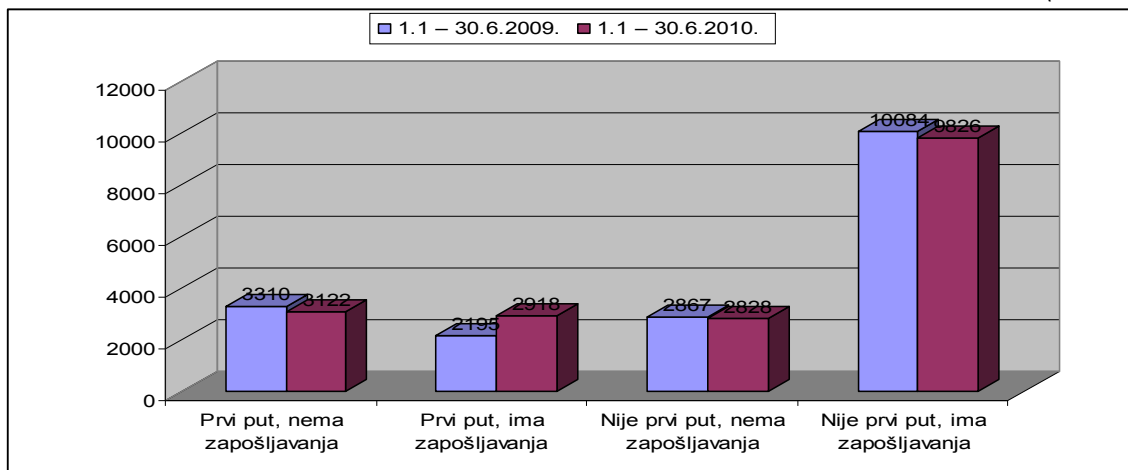
(Tab.5.)

Rb	Novoprijavljeni 1	1.1 – 30.6.2009.		1.1 – 30.6.2010.		Odnosi 4:2	
		Ukupno 2	Žene 3	Ukupno 4	Žene 5	Nom. raz. 6	Indeks 7
1	Prvi put, nema zapošljavanja	3310	1593	3122	1483	-188	94.32
2	Prvi put, ima zapošljavanja	2195	823	2918	1049	723	132.94
3	Nije prvi put, nema zapošljavanja	2867	1373	2828	1424	-39	98.64
4	Nije prvi put, ima zapošljavanja	10084	5115	9826	4907	-258	97.44
5	UKUPNO:	18456	9804	18694	8863	238	101.29

Novoprijavljeni

– na dan 30.6.2009. i 30.6.2010. godine –

(Graf. 7.)

Najviše novoprijavljenih lica bio je u Podgorici (5.431 ili 29,05%), Nikšiću (2.343 ili 12,53%) i Bijelom Polju (1.672 ili 8,94%).

Najviše novoprijavljenih je u starosnoj dobi od 18 do 25 godina 5.108 ili 27,32% i od 25 do 30 godina 3.543 ili 18,95%.

Posmatrano prema razlozima prestanka radnog odnosa, najviše novoprijavljenih je onih kojima je radni odnos prestao zbog isteka rada na određeno radno vrijeme – 5.118 ili 48,16% (od broja novoprijavljenih lica koja imaju evidentiran radni staž), zatim zbog isplacene otpremnina zapošljenom za cijim je radom prestala potreba (1.978 lica ili 18,61%) i zbog zaključenja sporazuma sa poslodavcem o prestanku radnog odnosa (799 lica ili 7,52%).

1.9. Slobodna radna mjesta

U prvom polugodištu 2010. godine poslodavci su Zavodu za zapošljavanje **prijavili je 19.370 slobodnih radnih mjesta** kroz 9.544 prijave o slobodnim radnim mjestima.

Od ukupnog broja prijavljenih slobodnih radnih mjesta 2.418 ili 12,48% je radni odnos na **neodređeno** vrijeme, 9.972 ili 51,48% je radni odnos na **određeno** vrijeme, 1.112 ili 5,74% su **pripravnici** i 5868 ili 30,29% su ostale vrste ranog odosa (pripravnik–volonter, dopunski rad, privremeni i povremeni poslovi, sezonski poslovi, privremeno radno angažovanje, zapošljavanja invalida).

Posmatrano prema **vrsti radnog mjesta** 9.220 ili 47,6% su **novootvorena** radna mjesta, a 10.150 ili 52,4% su **upražnjena** radna mjesta.

Od ukupno prijavljenih slobodnih radnih mjesta 18.258 ili 94,26% su **potrebe za radnicima**, a 1.112 ili 5,74% su iskazane **potrebe za pripravnicima**.

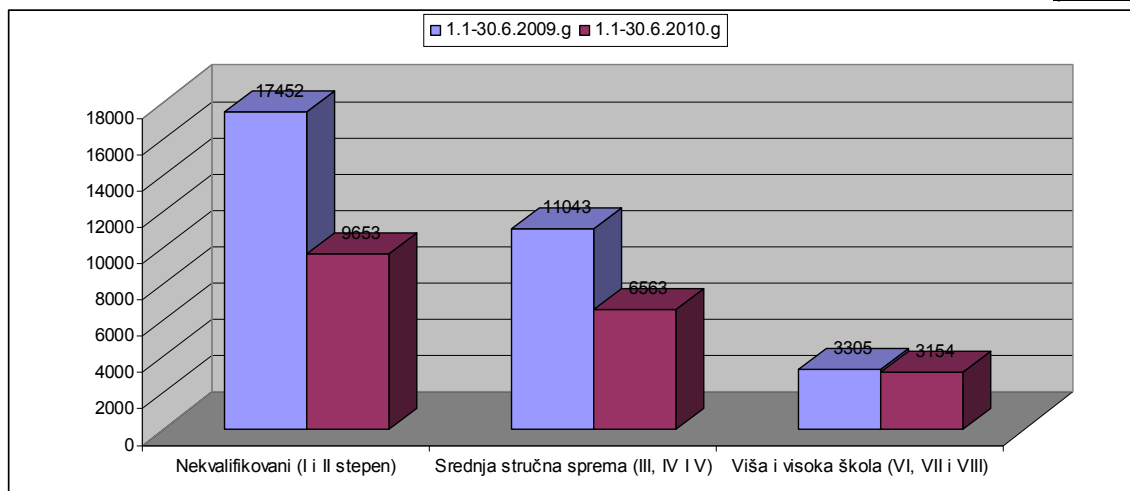
Slobodna radna mjesta - prema kvalifikacionoj strukturi -

(Tab.6.)

Rb	Oglašena slobodna radna mjesta 1	1.1-30.6.2009.		1.1-30.0.2010.		Odnosi 4:2	
		Ukupno 2	% 3	Ukupno 4	% 5	Nom.raz. 6	Indeks 7
1	Nekvalifikovani (I i II stepen)	17452	54.88	9653	49.83	-7799	55.31
2	Srednja stručna sprema (III, IV i V)	11043	34.72	6563	33.88	-4480	59.43
3	Viša i visoka škola (VI, VII i VIII)	3305	10.40	3154	16.28	-151	95.43
5	UKUPNO:	31800	100	19370	100.00	-12430	60.91

Slobodna radna mjesta - u prvom kvartalu 2009. i 2010. godine -

(Graf.8.)

Najviše slobodnih radnih mjesta je prijavljeno za I sss 7.927 ili 40,92%, zatim IV sss 3.590 ili 18,53% i III sss 2.833 ili 14,62%.

Najviše slobodnih radnih mjesta je prijavljeno u Podgorici 1.734 ili 29,29% od ukupnog broja slobodnih radnih mjesta, u Budvi 870 ili 14,69% i Baru 693 ili 11,7%.

Slobodna radna mjesta

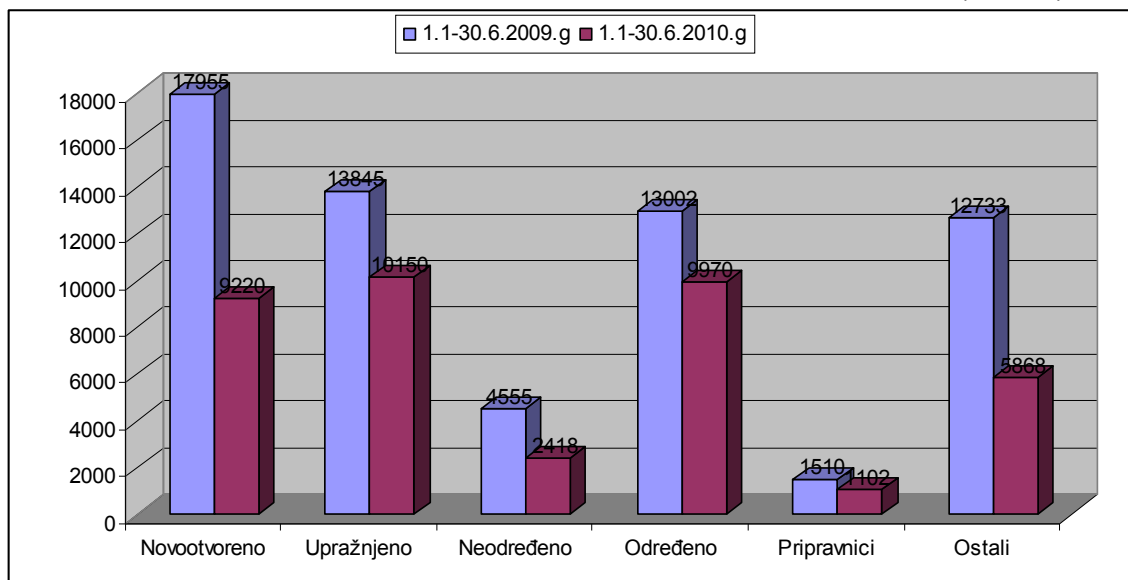
– prema vrsti radnog mjesta, radnog odnosa i stručnoj spremi –
(Tab.7.)

Rb	SSS	Ukupno	Vrsta radnog mjesta		Vrsta radnog odnosa			
			Novootvorena	Upraznjena	Na neodređeno	Na određeno	Pripravnici	Ostali
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	I	7927	4312	3615	893	3681	11	3342
2	II	1726	989	737	134	757	0	835
3	III	2833	1367	1466	415	1443	2	973
4	IV	3590	1283	2307	498	2366	165	561
5	V	140	30	110	26	45	4	65
6	VI-1	382	115	267	67	215	39	61
7	VI-2	1	0	1	0	1	0	0
8	VII-1	2717	1105	1612	360	1437	890	30
9	VII-2	41	12	29	17	22	1	1
10	VIII	13	7	6	8	5	0	0
11	∑	19370	9220	10150	2418	9972	1112	5868

Slobodna radna mjesta

- prema vrsti radnog mjesta, radnog odnosa -

(Graf. 9.)

Slobodna radna mjesta
- prema djelatnostima -

(Tab.8.)

Rb	Djelatnost <i>1</i>	1.1-30.6.2009.		1.1-30.6.2010.		Odnosi 4:2	
		OSRM <i>2</i>	% <i>3</i>	OSRM <i>4</i>	% <i>5</i>	Nom.raz. <i>6</i>	Indeks <i>7</i>
1	A.Poljoprivreda, lov i šumarstvo	1346	4.23	481	2.48	-865	35.74
2	B.Ribarstvo	102	0.32	75	0.39	-27	73.53
3	D.Proizvodnja i snabdevanje elektricnom energijom, gasom i vodom	199	0.63	107	0.55	-92	53.77
4	Đ.Građevinarstvo	6699	21.07	2564	13.24	-4135	38.27
5	E.Trgovina na veliko i trgovina na malo; opravka motornih vozila, motocikla i predmeta za licnu upotrebu i domacinstvo	6141	19.31	3749	19.35	-2392	61.05
6	G.Preradivacka industrija	2154	6.77	1283	6.62	-871	59.56
7	I.Finansijsko posredovanje	282	0.89	381	1.97	99	135.11
8	J.Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	2670	8.40	1337	6.90	-1333	50.07
9	K.Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	957	3.01	813	4.20	-144	84.95
10	L.Obrazovanje	716	2.25	513	2.65	-203	71.65
11	LJ.Zdravstveni i socijalni rad	579	1.82	707	3.65	128	122.11
12	M.Ostale komunalne, društvene i licne uslužne aktivnosti	1245	3.92	941	4.86	-304	75.58
13	N.Privatna domacinstva sa zaposlenim licima	31	0.10	13	0.07	-18	41.94
14	NJ.Eksteritorijalne organizacije i tela	7	0.02	1	0.01	-6	14.29
15	V.Vadenje ruda i kamena	154	0.48	170	0.88	16	110.39
16	Z.Saobracaj, skladištenje i veze	1577	4.96	1076	5.55	-501	68.23
17	Ž.Hoteli i restorani	6941	21.83	5159	26.63	-1782	74.33
18	UKUPNO CRNA GORA=	31800	100.0 0	19370	100.00	-12430	60.91

Najviše prijavljenih slobodnih radnih mjesta je u turizmu i ugostiteljstvu (5.159 ili 26,53%), zatim u trgovini, opravci motornih vozila i predmeta za domaćinstvo (3.749 ili 19,35%) i građevinarstvu (2.564 ili 13,24%).

1.10. Zaposlenost

Prema redovnom statističkom izvještaju Zavoda za statistiku Crne Gore (MONSTAT-a, Mjesečni statistički pregled br. 6/2010), prosječan broj zaposlenih za prva tri mjeseca 2010. godine je iznosio 171.707 zaposlenih što je za 2.441 ili 1,08% više u odnosu na isti period 2009. godine (169.861).

Broj zaposlenih povećan je kod 5 od 15 sektora djelatnosti (Tab.9.) Porast broja zaposlenih se kretao od 1,51% u oblasti građevinarstvo 34,28% u oblasti aktivnosti u vezi sa nekretninama, dok je nominalno najveći porast ostvaren u oblast trgovine (5.522). Smanjenje broja zaposlenih se kretalo od 0,04% u poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede do 22,6% u oblasti vađenja rada i kamena, dok je nominalno broj zaposlenih najviše smanjen u oblast prerađivačke industrije (4.133).

Zaposleni po sektorima djelatnosti

(Tab. 9.)

R.b.	Sektor	Period		Razlika 2 i 3	
		Ø I-III 2009.	Ø I-III 2010.	Nominalna 3 - 2	Index 3 : 2
	1	2	3	4	5
1	Poljop. šumarstvo i vodoprivreda	2743	2742	-1	99.96
2	Ribarstvo	128	111	-17	86.72
3	Vađenje ruda i kamena	3429	2654	-775	77.40
4	Prerađivačka industrija	23205	19072	-4133	82.19
5	Proizvodnja električne energije	5800	5198	-602	89.62
6	Građevinarstvo	9621	9766	145	101.51
7	Trgovina na veliko i malo, opravka	33300	38822	5522	116.58
8	Hoteli i restorani	15425	14364	-1061	93.12
9	Saobraćaj, skladištenje i veze	13823	13303	-520	96.24
10	Finansijsko posrdovanje	3551	3945	394	111.10
11	Aktivnosti u vezi s nekretninama	6257	8402	2145	134.28
12	Državna uprava i obav. soc. osig.	18773	18683	-90	99.52
13	Obrazovanje	13049	12740	-309	97.63
14	Zdravstveno i soc. osiguranje	12289	12252	-37	99.70
15	Ostale komun. društv. i lične usl.	8468	9653	1185	113.99
16	UKUPNO:	169861	171707	1846	101.09

Broj zaposlenih povećan je kod 11 opština (Tab.10.), a najveći porast ostvaren je u opštini Budva (14,57%) i Šavnik (5,65%). Nominalno najveći porast ostvaren je u opštini Budva (1.303) i Podgorica (894). Broj zaposlenih je najviše smanjen u opštini Bijelo Polje (5,02%), Nikšić (3,97%) i Plužine (3,53%). Nominalno zaposlenost je najviše smanjena u opštini Nikšić (745).

Zaposlenost
- po opštinama -

(Tab.10.)

R.b.	Opština	Period		Razlika	
		Ø I-III 2009.	Ø I-III 2010.	Nominalna 3 - 2	Index 3 : 2
1	2	3	4	5	6
1	Andrijevića	535	521	-14	97.38
2	Bar	11908	12376	468	103.93
3	Berane	6120	6041	-79	98.71
4	Bijelo Polje	8831	8388	-443	94.98
5	Budva	8946	10249	1303	114.57
6	Cetinje	4173	4229	56	101.34
7	Danilovgrad	3087	3204	117	103.79
8	Herceg Novi	11744	11806	62	100.53
9	Kolašin	1840	1835	-5	99.73
10	Kotor	6472	6665	193	102.98
11	Mojkovac	1684	1650	-34	97.98
12	Nikšić	18749	18004	-745	96.03
13	Plav	1386	1425	39	102.81
14	Plužine	935	902	-33	96.47
15	Pljevlja	7301	7143	-158	97.84
16	Podgorica	63576	64470	894	101.41
17	Rožaje	3152	3142	-10	99.68
18	Šavnik	283	299	16	105.65
19	Tivat	3855	4019	164	104.25
20	Ulcinj	4277	4349	72	101.68
21	Žabljak	1007	990	-17	98.31
22	Ukupno	169861	171707	1846	101.09

1.11. Stručni tretman nezaposlenih lica

Radi povećanja ukupne zaposlenosti i unapređenja kvaliteta ponude radne snage Zavod je realizovao utvrđene oblike rada sa nezaposlenima.

Informativni razgovori

Informativni razgovori organizuju se za sva novoprijavljena lica sa evidencije Zavoda, a izvode ga stručno obučeni savjetnici za zapošljavanje. Na informacionom razgovoru nezaposlena lica dobijaju informacije o svojim pravima i obavezama, koje imaju dok se nalaze na evidenciji. Nezaposleni se kroz ove razgovore, u grupama od po 15-20 učesnika, upoznaju sa programima aktivne politike zapošljavanja: informacijsko-motivacijskim seminarima, dokvalifikacijama, prekvalifikacijama, specijalizacijama, profesionalnoj orijentaciji, kreditima za samozapošljavanje i sl. Ukazuje im se i na to koliko je važna njihova aktivna uloga u traženju zaposlenja, prezentiraju im se statistički podaci o važnim karakteristikama tržišta rada, potražnji za pojedinim zanimanjima i stanju na evidenciji Zavoda, ukazuje se na potrebu za sticanjem novih znanja radi očuvanja radne kondicije i lakšeg uključivanja na tržište rada i dobijaju još niz korisnih informacija o funkcijama Zavoda i tržištu rada. U prvom polugodištu 2010. godine kroz ovaj stručni tretman prošlo je 4.467 lica.

Informativno–motivacioni seminari (radionice)

Informativno–motivacioni seminari (radionice) su programi namijenjeni svim nezaposlenim licima, a imaju svrhu da informišu nezaposlene o svim značajnim obilježjima tržišta rada i zapošljavanja. Takođe, cilj im je da motivišu nezaposlene na aktivno traženje zaposlenja. Ovi seminari bitno utiču na jačanje samopouzdanja što je važan preduslov za samostalno aktivno traženje posla. Uče se i konkretne vještine pisanja molbi, biografija, predstavljanje poslodavcu. Izvode se i specijalističke radionice za lica koja planiraju da se bave preduzetništvom. U prvom polugodištu 2010. godine ovu vrstu programa prošlo je 973 nezaposlenih lica. Naše analize pokazuju da ovi seminari vrlo podsticajno utiču na nezaposlena lica da aktivno traže posao, a isto tako podstiču nezaposlena lica na aktivno učešće u programima APZ.

Intervjui i planovi zapošljavanja

Za svako nezaposleno lice savjetnici za zapošljavanje rade individualni plan zapošljavanja na osnovu strukturiranog intervjua. Plan zapošljavanja pomaže nezaposlenom licu da brže dođe do posla uz visoko stručno i profesionalno usmjeravanje savjetnika. U prvom polugodištu 2010. godine je urađeno 18.385 intervjua, 33.476 planova zapošljavanja i 47.325 realizacija planova zapošljavanja. Svako nezaposleno lice je dobilo svoje planove zapošljavanja.

2. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

2.1. Saradnja sa poslodavcima

U ovoj godini preduzete su aktivnosti u pravcu što većeg uključivanja učešća poslodavaca u realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja, kroz njihovo učešće u izradu programa, monitoring i evaluaciju obuka, kreditiranje, zapošljavanje pripravnika, sezonsko zapošljavanje, javne radove i dr.

Zavod, putem ankete kod poslodavaca koju sprovodi već nekoliko godina uključuje poslodavce i u planiranje i analizu tržišta rada.

Povjerenje poslodavaca u instituciju Zavoda za zapošljavanja kao partnera iz godine u godinu raste, što pokazuju rezultati ankete sprovedene kod poslodavaca u 2009/10 godini.

Kako Zavod za zapošljavanje na evidenciji ima sve veće učešće teže zapošljivih lica, zahtijeva aktueliziranje tog problema kod poslodavaca odnosno podsticanje njihove zainteresovanost za uključivanje takvih lica u programe obuke i zapošljavanje, uz određene subvencije.

U cilju unaprjeđenja rada sa poslodavcima, Zavod je u biroima rada pokrenuo aktivnosti na realizaciji formiranja posebnih odjeljenja za rad sa poslodavcima, u kojima će se efikasno i na jednom mjestu pružati usluge poslodavcima.

Značaj unapređivanja saradnje sa poslodavcima nameće potrebu tehnološkog zaokruživanja pristupa tom radu u smislu njegovog unificiranja i informatičke podrške koja je u funkciji njegove veće efikasnosti i praćenja ostvarenih rezultata.

2.2. Priprema za zapošljavanje

Na predlog Komisije za izbor i praćenja programa aktivne politike zapošljavanja, Upravni odbor Zavoda je odobrio sredstva u visini od 1.076.994,65€ za realizaciju 217 programa pripreme za zapošljavanje za 2.623 polaznika, što predstavlja 82% planiranog broja polaznika u 2010. godini.

U proteklom periodu tekuće godine realizovana su 184 programa pripreme za zapošljavanje sa 1.990 polaznika, što je za 1.071 lica više u odnosu na isti period prošle godine (plan za 2010. godinu ostvaren je sa 62,20%).

Od ukupnog broja realizovanih programa na programe osposobljavanja za rad na konkretnom radnom mjestu kojim se obezbjeđuje zapošljavanje polaznika programa na neodređeno vrijeme – **poznati poslodavac** odnosi se 20, u kojima je uključeno 79 lica (za 186 lica ili oko 30 % manje u odnosu na 2009. godinu) i

164 programa obrazovanja i osposobljavanja **za tržište rada** sa 1.911 polaznika (za 1.257 lica ili 52% više u odnosu na 2009. godinu), od kojih su 377 lica polaznici programa obrazovanja za osposobljavanje za zanimanja, a 1.534 polaznici programa sticanja vještina.

Programi su realizovani u skladu sa nacionalno važećim programima koji obuhvataju sadržaje utvrđene standardima znanja za određena zanimanja, uz kontinuirano praćenje načina i kvaliteta njihovog izvođenja i obavljanje provjere stečenih znanja i vještina od strane stručnih lica koja je angažovao Zavod.

Programi obrazovanja za osposobljavanje za zanimanja

Programi za zanimanja organizovani su u saradnji sa organizatorima obrazovanja i poslodavcima, za 456 nezaposlenih lica i lica za čijim je radom prestala potreba, od kojih je u programima osposobljavanja za rad na konkretnom radnom mjestu uključeno 79 lica, a u programima obrazovanja za osposobljavanje za zanimanja, s hodno potrebama tržišta rada, 377 lica.

Programima stručnog osposobljavanja, dokvalifikacije i prekvalifikacije nezaposlena lica i lica za čijim je radom prestala potreba sticala su znanja i vještine za zapošljavanje u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu, turizmu i ugostiteljstvu, uslužnim i ostalim djelatnostima.

Za rad u prerađivačkoj industriji pripremljena su 103 lica, od kojih: za zanimanja drvoprerađivačke 24, zanimanja metaloprerađivačke i elektrotehničke 22 i poljoprivrede, proizvodnje i prerade hrane 57, a za zapošljavanje u građevinarstvu 145 lica.

U programe obrazovanja za osposobljavanje za turističko-ugostiteljska zanimanja, uključeno je 87 nezaposlenih lica.

Programima za rad u uslužnim djelatnostima obuhvaćena su 104, a u ostalim djelatnostima 17 lica.

Posmatrano po vrstama programa, sa 32,6% učestvuju polaznici programa stručnog osposobljavanja, 3% programa dokvalifikacije i 64,4% programa prekvalifikacije.

Programi sticanja vještina

Programima sticanja vještina, koji su realizovani u saradnji sa organizatorima obrazovanja, obuhvaćena su 1.534 lica koja traže zaposlenje.

Programi informatičkog opismenjavanja organizovani su za 697 lica, a programi sticanja znanja iz stranih jezika za 404 lica.

Za 212 lica sa evidencije Zavoda organizovani su programi za vozače »C«, »D« i »E« kategorije.

Edukacija nezaposlenih lica za računovođe, menadžere, poslovne sekretare i voditelje jahti, organizovana je za 221 polaznika.

Polaznici programa

Učesnici programa su lica sa završenom osnovnom školom – I i II stepen stručne sprema – 12,2%, srednjom – III, IV i V stepen str. spr. – 60% i visokom školom – VI i VII stepen str. spr. – 27,8%. Lica ženskog pola, u navedenim programima učestvuju sa 54,5%. Kada je riječ o starosnoj strukturi polaznika programa, učešće mladih je 34,3%, lica od 24 do 44 godine života - 55,5% i starijih od 45 godina - 10,2%.

Učešće dugoročno nezaposlenih lica u programima je 30%, a lica bez staža 1,6%.

Broj polaznika programa za zanimanja i vještine

(Tab. 11.)

Rb	Zanimanja i vještine	Biro rada								
		Podgorice	Nišić	B. Polje	Berane	Bar	H. Novi	Pijevlja	Ukupno	% plana
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	I za poznatog poslodavca	4	/	17	33	18	7	/	79	11,3
2	II za tržište rada	124	42	66	103	31	11	/	377	75,4
3	Ukupno - zanimanja	128	42	83	136	49	18	/	456	38,0
4	Poljoprivreda i prerada hrane	/	/	11	46	/	/	/	57	63,3
5	Drvoprerada	/	/	/	24	/	/	/	24	24,0
6	Građevinarstvo	49	21	40	34	1	/	/	145	48,3
7	Metaloprerada i elektroteh.	/	5	3	/	14	/	/	22	23,2
8	Turizam i ugostiteljstvo	22	7	18	10	16	14	/	87	29,0
9	Uslužne djelatnosti	57	/	/	/	14	3	/	104	93,3
10	Ostale djelatnosti	/	/	3	/	14	/	/	17	10,3
11	Ukupno - vještine	660	129	197	177	112	165	94	1.534	76,7
12	Informatika	275	85	90	62	62	58	65	697	56,2
13	Strani jezici	178	32	52	29	29	55	29	404	101,0
14	Vozači "C", "D" i "E" kat.	90	1	41	68	/	12	/	212	117,7
15	Računovođe	70	10	2	8	7	/	/	117	122,7
16	Menadžeri	29	1	/	/	14	/	/	44	
17	Poslovni sekretari	18	/	12	10	/	10	/	50	
18	Voditelji jahti	/	/	/	/	/	10	/	10	
19	Ukupan broj polaznika	788	171	280	313	161	183	94	1.990	62,2
20	Procenat ostvarenja plana	92,7	42,7	47,5	65,2	33,5	70,4	28,5	62,2	

2.3. Sezonsko zapošljavanje

Ublažavanje posljedica otvorene nezaposlenosti doprinosi i sezonsko zapošljavanje, kao jedan od programa aktivne politike o zapošljavanju, kojeg realizuje Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Ovaj vid zapošljavanja, se iz godine u godinu potvrđuje sve većim zapošljavanjem nezaposlenih lica sa evidencije Zavoda, i ne samo u turizmu i ugostiteljstvu već i u drugim djelatnostima: građevinarstvu, poljoprivredi, trgovini, zdravstvu.

Opšta karakteristika sezonskih poslova je njihova specifičnost, zbog sezonskog karaktera rada strateških grana privrede, zbog neravnomjernosti potreba u toku godine, zbog dužine trajanja radnog vremena i uslova u kojima se obavljaju.

Osnovne aktivnosti Zavoda, pored posredovanja u zapošljavanju usmjerene su na podizanje kvaliteta ponude radne snage, radi lakšeg zapošljavanja i smanjenja neusklađenosti ponude i tražnje radne snage na tržištu rada.

Zavod svojim mjerama i aktivnostima nastoji da uposli što veći broj sezonskih radnika, kao i da kod poslodavaca izdejstvuje što povoljnije uslove za njihovo zapošljavanje: bolje plate, povezivanje radnog staža, smještajne uslove i ishranu, plaćene prevozne troškove i drugo.

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore evidentan je nedostatak kvalitetne turističko – ugostiteljske radne snage za potrebe turističke privrede. Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na početku godine je bilo 1.372 lica ugostiteljsko turističke struke, dok je za sezonske poslove bilo zainteresovano 2.419 nezaposlenih lica.

Sa realizacijom Plana sezonskog zapošljavanja kroz njegovu veoma opsežnu pripremu i brojne aktivnosti koje su prethodile sa nivoa Zavoda i biroa rada otpočelo se znatno ranije nego u prethodnoj godini, kako bi ostvarili planirani broj zapošljavanja na sezonskim poslovima, i to:

- po svim biroima rada određena su lica koja će se neposredno baviti zapošljavanjem sezonske radne snage;
- sačinjen je pregled nezaposlenih lica, zainteresovanih za sezonski rad;
- iz spiskova korisnika novčane naknade izdvojena su lica ugostiteljsko-turističke struke kao prioriteta za sezonsko zapošljavanje;
- na sajmu turizma u Budvi od 7. do 10. februara Zavod je organizovao berzu rada sezonskog zapošljavanja;
- objavljen je poziv u dnevnim listovima nezaposlenim licima ugostiteljsko-turističke struke da obavezno konkurišu na objavljena slobodna radna mjesta;
- u toku sezone traženi su spiskovi od poslodavaca za lica koja su konkurisala na raspisani oglas;

- održani su radno operativni sastanci sa predstavnicima privrede;
- održani su sastanci s predstavnicima Inspekcije rada na kojima je postignut dogovor o međusobnoj saradnji i dostavljanju potrebnih podataka vezano za zapošljavanje i radno angažovanje sezonske radne snage;
- urađene su publikacije »Ponuda radne snage sa evidencije Zavoda«, kao i druge publikacije;
- svakodnevno su održavani kontakti biroa rada iz unutrašnjosti sa centrima Zavoda sa primorja, iz Budve i Herceg Novog, za sezonsko zapošljavanje;
- dnevno su praćeni novoizašli oglasi za sezonsko zapošljavanje i njihova realizacija sa stanovišta potreba i mogućnosti Zavoda za njihovo popunjavanje;
- praktikovani su stalni kontakti Operativne grupe Zavoda sa biroima iz unutrašnjosti i sa poslodavcima sa primorja.

Na vrijeme započete, dobro pripremljene i realizovane brojne aktivnosti sa nivoa Zavoda i biroa rada u cilju realizacije plana sezonskog zapošljavanja za prvih šest mjeseci 2010. godine omogućili su njegovo ostvarenje od 3.683 zaposlena sezonska radnika, ili ostvarenje planiranog sa 73,6%.

Ostvarenje ovogodišnjeg Plana sezonskog zapošljavanja po biroima rada izgleda ovako:

(Tab. 12.)

R.b.	Biro rada	Plan 2010	Ostvarenje plana	Procenat ostvarenja
1.	Podgorica	1450	1.026	71%
2.	Herceg Novi	1000	843	84%
3.	Bar	1100	700	63%
4.	Nikšić	450	437	97%
5.	Berane	300	203	67%
6.	Bijelo Polje	400	289	72%
7.	Pljevlja	300	185	62%
UKUPNO:		5000	3683	73,6%

Imajući u vidu značajne potrebe za sezonskom radnom snagom, te veće mogućnosti zapošljavanja u sezonskim djelatnostima potrebno je:

- nastaviti sa realizacijom predviđenih programa na osposobljavanju lica sa evidencije Zavoda i tako podizati kvalitet njihovih znanja;
- ostvariti blagovremenu saradnju sa poslodavcima koji angažuju sezonsku radnu snagu;
- sprovoditi dosljednu primjenu Vladinih uredbi i mjera u zapošljavanju lica sa evidencije Zavoda.
- ostvariti veću posredničku ulogu biroa rada na područjima njihovog djelovanja u zapošljavanju sezonske radne snage;
- tražiti mogućnosti obezbjeđenja veće stimulacije sezonske radne snage, kako u fazi pripreme, tako i u radnom angažovanju na tim poslovima;
- ostvariti bolju i dosljedniju saradnju sa inspekcijskim organima u pogledu suzbijanja nelegalnog rada u oblasti sezonskog zapošljavanja;

- od strane državnih organa odrediti godišnje kvote radnih dozvola za strance u skladu sa migracionom politikom, stanjem i kretanjem na tržištu rada u Crnoj Gori.

U cilju rješavanja nekih od problema na sezonskom zapošljavanju, Zavod za zapošljavanje Crne Gore je pokrenuo brojne inicijative sa državnim institucijama, poslodavcima, inspekcijским službama, organima lokalne uprave kao socijalnim partnerima radi donošenja potrebne regulative za veće legalno zapošljavanje radne snage i adekvatnog zapošljavanja sezonskih radnika i njihovog uključivanja u privredne tokove, shodno njenim potrebama i sve većem značaju.

Od mogućnosti i brzine rješavanja nekih od navedenih evidentnih sistematskih problema kod sezonskog zapošljavanja zavisice i značajnije zapošljavanje i ostvarenje efikasnije uloge Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u preduzimanju mjera i aktivnosti ka povećanom sezonskom zapošljavanju.

2.4. Zapošljavanje pripravnika

Zapošljavanja pripravnika realizuje se po dva osnova: saglasno Vladinom programu zapošljavanja pripravnika sa visokom stručnom spremom i po Pravilniku o pripremi za zapošljavanje.

Za prvih šest mjeseci ove godine **Zavod je učestvovao u finansiranju pripravničkih plata za 288 lica.**

Realizacijom programa zapošljavanja pripravnika sa visokom stručnom spremom radni odnos je zasnovalo je 138 pripravnika. Učešće Zavoda bilo je u visini 80% sredstava predviđenih Opštim kolektivnim ugovorom (plata i topli obrok – bruto iznos).

Pravilnikom o pripremi za zapošljavanje određena su sredstva za finansiranje pripravnika u visini do 80% najnižeg koeficijenta za odgovarajući stepen stručne spremlje, prema kriterijumima iz Opšteg kolektivnog ugovora. Shodno ovom Pravilniku zaposleno je 12 lica sa višom i 14 sa srednjom stručnom spremom.

Navedenim Pravilnikom namijenjena su sredstva, u određenom iznosu, za finansiranje pripravnika sa visokom stručnom spremom koji su studije završili sa prosjekom ocjena iznad 8,50. Prema ovom osnovu zaposleno je 26 pripravnika koji ispunjavaju taj uslov.

Vlada Crne Gore, na sjednici od 31. jula 2008. godine, usvojila je Predlog programa državne podrške i pomoći »Stimulisanje zapošljavanja u Crnoj Gori s akcentom na sjeverni region«. Programom je predviđeno da Zavod učestvuje u refundiranju pripravničkih plata za visokoškolce u iznosu od 100% od koeficijenta

predviđenog Opštim kolektivnim ugovorom za taj stepen stručne spreme. Ovaj program se realizuje od 1. septembra 2008. godine.

Za prvih šest mjeseci ove godine po ovom programu zaključena su 98 ugovora.

Za 4 lica, koja su primljena na neodređeno radno vrijeme po isteku pripravničkog staža kod istog poslodavca, finansirani su doprinosi za socijalno osiguranje.

2.5. Zapošljavanje i rad stranaca

U prvom polugodištu 2010. godine ukupno je izdato 7.336 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca. U Sektoru za pravne i opšte poslove izdate su 674 radne dozvole, a biro rada su izdali 6.662 dozvole, od čega je 2.214 dozvola za sezonski rad stranaca i 4.421 dozvola za zapošljavanje.

Najveći broj dozvola je izdao Biro rada Bar (sa kancelarijama Budva i Ulcinj) 2.993 ili 49,93%, zatim Biro rada Podgorica (sa kancelarijama Cetinje, Kolašin i Danilovgrad) 1.760 ili 26,42 i Biro rada Herceg Novi (sa kancelarijama Tivat i Kotor) 1.632 ili 24,49%.

Najviše dozvola izdato je u Budvi (2.149 ili 32,26%), zatim u Podgorici (1.657 ili 22,87%) i Herceg Novom (886 ili 13,3%).

Posmatrano prema djelatnostima najviše je odobreno dozvola za građevinarstvo (1.999 ili 30,01%). U turizmu i ugostiteljstvu su odobrene 1.792 dozvole ili 26,9%, poljoprivredi 278 ili 4,17%, a u ostalim djelatnostima 2.593 ili 38,92%.

2.6. Zapošljavanje teže zapošljivih lica

Na evidenciji Zavoda, na dan 30.6.2010. godine nalazilo se 2.304 lica sa invaliditetom, od kojih je bilo 721 žena ili 31,29%, što predstavlja oko 7,38% od ukupnog broja nezaposlenih na isti dan.

U cilju primjene Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, tj. radi stvaranja uslova za uspješnu profesionalnu rehabilitaciju i povećanje zaposlenosti lica sa invaliditetom i njihovo ravnopravno učešće na tržištu rada, krajem 2009. godine počeo je da se realizuje Pilot program »Primjena Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom u praksi«.

Program se realizuje u trajanju od šest mjeseci, u dva dijela: jedan predstavlja uključivanje u proces profesionalne rehabilitacije 32 nezaposlena lica sa preprekama u zapošljavanju - rehabilitanti, dok se s druge strane istovremeno

vrši početna obuka 12 nezaposlenih lica sa visokom stručnom spremom raznih profila zanimanja, neophodnih za rad u profesionalnoj rehabilitaciji u Crnoj Gori.

Sa rehabilitantima je mjesec dana radio multidisciplinarni tim stručnjaka iz Slovenije: rehabilitacioni savjetodavac, psiholog, doktor medicine rada, radni terapeut, tehnolog rada, kao i stručnjaci drugih profila po potrebi (npr. tiflopedagog – pedagog za slijepce i slabovide osobe, psihijatar). Rad sa rehabilitantima zasnivao se na individualnim tretmanima, pri čemu je svaki član tima konstatovao glavne probleme i prepreke kod svakog lica. Nakon toga kreirano je zajedničko mišljenje sa preporukom o tome šta je licu potrebno i šta se treba učiniti sa stanovišta njegovog uključivanja na tržište rada. Uvidom u stanje rehabilitanata uočen je veliki broj zdravstvenih problema, o kojima se moralo voditi računa kod donošenja konačnog mišljenja. Na osnovu definisanih preostalih radnih sposobnosti rehabilitanti se uključuju u dalji proces profesionalne rehabilitacije ili mjere aktivne politike zapošljavanja.

Nakon ocjene preostale radne sposobnosti, za sve rehabilitante je određeno i stručno praćenje u trajanju od 6 mjeseci.

U toku praćenja koje, pored ostalog, podrazumijeva i pomoć kod traženja zaposlenja, posredovanje kod poslodavca, posredovanje kod zdravstvenih institucija, do 30.6.2010. godine, šest lica iz pilot Projekta je pronašlo zaposlenje (jedno lice je trener u programu Socijalne uključenosti, jedno lice se zaposlilo u call centru „Filipović“, dva lica u Agenciji „ZOPT“, jedno lice u štampariji Grafo Bale, jedno lice u Upravi za nekretnine).

U program »Socijalna uključenost lica sa invaliditetom«, koji je počeo 10.12. 2009. godine, a traje više mjeseci, uključeno je 14 lica, od kojih je devet, za koje je u pilot programu »Primjena Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom u praksi« utvrđeno da imaju preostalu radnu sposobnost ispod 30%. Kroz izradu određenih suvenira (predmeti od gline, suveniri), učesnici unapređuju radne vještine, samopoštovanje, preuzimanje odgovornosti za oblikovanje vlastite budućnosti i samostalno rješavanje teškoća.

Program »Primjena Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom u praksi - slijepa i slabovidna lica« je počeo 1.2.2010 godine i trajao je dva mjeseca. U program je uključeno sedam slijepih i slabovidnih lica i sa stanovišta pojedinca, cilj programa je: prevazilaženje slijepoće odnosno slabovidnosti kao komunikacijske i pokretne prepreke, reorganizacija i reorijentacija života nakon nastale smetnje, povećanje mogućnosti za moguće kasnije uključivanje u programe osposobljavanja, obrazovanja i zaposlenje, usvajanje osnovnih socijalnih i životnih vještina i prepoznavanje vlastitih prepreka kod zapošljavanja.

Za realizaciju profesionalne rehabilitacije u Crnoj Gori još uvijek nema odgovarajućeg stručnog kadra. Prepoznajući potrebu za stvaranjem stručnjaka iz

te oblasti, Zavod je u okviru pilot projekta pokrenuo i proces obuke 12 visokoškolaca – nezaposlenih lica sa evidencije Biroa rada Podgorica, raznih profila, za zanimanja potrebna za redovno obavljanje procesa profesionalne rehabilitacije (psiholozi, tehnolozi, socijalni radnici, defektolozi). Mladim ljudima pružena je prilika da se obučavaju kako teoretski, tako i praktično, jer se njihovo osposobljavanje realizuje paralelno sa procesom rehabilitacije.

U 2010. godini nastavlja sa osposobljavanje budućih stručnjaka iz oblasti profesionalne rehabilitacije. Osim 12 mentora, u proces je uključeno i osam lica zaposlenih u Zavodu, (po jedno lice iz 7 biroa rada i jedno lice iz Centralne službe Zavoda), koji će raditi na mjestima savjetnika za rehabilitaciju i biti zaduženi za praćenje i izvođenje procesa rehabilitacije u samom Zavodu i van njega. Zavod je inicirao zajedničko osposobljavanje kadrova imajući u vidu važnost buduće saradnje Zavoda za zapošljavanje i Centra za radnu integraciju, u kojem će stručni kadar izvoditi programe profesionalne rehabilitacije.

Osposobljavanje se izvodi u saradnji sa Agencijom „Papilot“ i osim teorijske obuke u trajanju od ukupno 30 radnih dana, i to pet dana mjesečno u trajanju od šest mjeseci, obuhvata i praktičan rad sa rehabilitantima. Za vrijeme trajanja osposobljavanja, mentori su u radnom odnosu kod Agencije „Pamark“ iz Podgorice.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je nastavio sa realizacijom programa profesionalne rehabilitacije i u 2010. godini.

Početak aprila mjeseca u proces profesionalne rehabilitacije uključeno je 16 nezaposlenih lica sa evidencije Biroa rada Podgorica.

Realizovani su moduli trijaže i ocjene preostale radne sposobnosti. Devet rehabilitanata je, zbog dodatnih procjena radne sposobnosti, upućeno u modul sticanje radnih vještina na konkretnom ili simuliranom radnom mjestu. U ovom slučaju u pitanju je simulirana radna sredina, gdje su rehabilitanti proveli oko 40 časova (po pojedincu).

Od 14. juna nova grupa od 16 rehabilitanata uključena je u proces profesionalne rehabilitacije. Do 1. jula odrađen je modul 1 – trijaža s motivacijom. Nakon timskog sastanka za 14 lica utvrđena je potreba uključivanja u modul 2 – ocjena preostalih radnih sposobnosti.

U ovom periodu realizuje se javni rad “Sunčana radionica” (izrada suvenira, čestitki, ukrasa i papirne galanterije), u Nikšiću i Bijelom Polju, u saradnji sa socijalnim partnerima. Uključeno je 15 lica. Na ovaj način, učesnici razvijaju spretnost, radne i socijalne vještine i vještine komunikacije, a pri tome ostvaruju i prihode po osnovu zasnivanja radnog odnosa na određeno vrijeme.

Objavljen je konkurs za dodjelu kredita radi stimulisanja zapošljavanja i preduzetništva za lica sa invaliditetom, pod povoljnijim uslovima, kako u pogledu visine sredstava tako i roka povraćaja sredstava. Konkurs je raspisan na neodređeno vrijeme.

U ovom periodu je podnijeto 4 zahtjeva za dodjelu kredita, radi zapošljavanja 6 lica sa invaliditetom. Obrada zahtjeva je u toku.

U Podgorici je, 14. maja 2010. godine, u organizaciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, održan prvi „Sajam zapošljavanja za zapošljavanje lica sa invaliditetom“, koji predstavlja efikasan način posredovanja u zapošljavanju.

Organizacijom ovog Sajma ostvareno je više pozitivnih efekata.

Sajam je povezao poslodavce i nezaposlene, omogućio im direktan kontakt i upoznavanje sa zakonskom regulativom. Sa Sajma su upućene poruke ostalim poslodavcima da se priključe i da u budućnosti nude radna mjesta licima sa invaliditetom. Pozitivan efekat je i povezivanje sa organizacijama lica sa invaliditetom, koje su uzele učešća na Sajmu i predstavile dio svojih aktivnosti.

Program za dugoročno nezaposlena lica

Obzirom da se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje nalazi više od 35% teže i teško zapošljivih lica, ukazala se potreba za programima i aktivnostima čiji bi cilj bio uključivanje ove kategorije nezaposlenih lica na tržište rada. Program za dugoročno nezaposlena lica se izvodi kroz informativno-motivacione seminare (radionice) sa ciljem aktivnijeg i efikasnijeg uključivanja lica u traženje posla.

U prvom polugodištu 2010. godine realizovano je 55 seminara za dugoročno nezaposlena lica u koje je pohađalo 656 nezaposlenih lica. Najviše seminara je organizovano u Podgorici – 12 u kojima je učestvovalo 146 dugoročno nezaposlenih lica.

2.7. Javni radovi

U prvom polugodištu 2010. godine Zavod je realizovao 129 javnih radova u kojima je angažovano 1.244 nezaposlenih lica, što je za 224 lica manje u odnosu na isti period prošle godine. Planom rada za 2010. godinu predviđena je realizacija 105 javnih radova u okviru kojih je planirano zapošljavanje 1.500 lica sa evidencije Zavoda.

Zavod je u saradnji sa ministarstvima, međunarodnim i nevladinim organizacijama realizovao 5 državnih javnih radova, u trajanju od jednog mjeseca do godinu dana, za 408 lica sa evidencije Zavoda.

Aktivnosti na realizaciji ovih projekata odnosili su se na: njegu starih lica u stanju socijalne potrebe; adekvatnu pripremu crnogorskih opština za turističku sezonu; sezonsko zapošljavanje maturanata i studenata; izradu nacionalnih suvenira i uređenje i održavanje željezničke infrastrukture Crne Gore.

Za realizaciju državnih javnih radova odobrena su sredstva, u visini od 1.288.453,33 €.

U saradnji sa opštinama, javnim institucijama i nevladinim sektorom realizovana su 124 lokalna javna rada sa 836 učesnika.

Radovi su se izvodili u trajanju od jednog do dvanaest mjeseci, a odnosili su se na borbu protiv bolesti zavisnosti, pružanje usluga djeci i mladima sa teškoćama u razvoju, podsticanje razvoja ruralnog i primorskog turizma, izradu suvenira, sređivanje bibliotekarske građe, uređenje nacionalnih i gradskih parkova, korita i obala rijeka, uslužni servis zanatskih radova, i dr.

Za realizaciju lokalnih javnih radova opredjeljeno je 2.297.397,77 €.

Broj učesnika javnih radova u 2010. godini

(Tab. 13.)

Rb	Javni radovi <i>1</i>	Broj <i>2</i>	Angažovana lica <i>3</i>	% plana <i>4</i>
1	Državni javni radovi	5	408	81,6
2	Lokalni javni radovi	124	836	83,6
3	Ukupno	129	1.244	82,9

Državni javni radovi po biroima rada

(Tab. 14.)

Rb	Biroi rada <i>1</i>	Državni javni radovi	
		Broj radova <i>2</i>	Broj učesnika <i>3</i>
1	Podgorica	5	130
2	Nikšić	5	52
3	Bijelo Polje	5	49
4	Berane	4	48
5	Bar	4	53
6	Herceg Novi	3	50
7	Pljevlja	2	26
8	Ukupno	5	408

Lokalni javni radovi po biroima rada

(Tab. 15.)

Rb	Biroi rada 1	Lokalni javni radovi	
		Broj radova 2	Broj učesnika 3
1	Podgorica	30	263
2	Nikšić	20	63
3	Bijelo Polje	32	281
4	Berane	20	166
5	Bar	6	18
6	Herceg Novi	15	35
7	Pljevlja	1	10
8	Ukupno	124	836

"Neka bude čisto"

U cilju adekvatne pripreme za turističku sezonu 2010. godine Ministarstvo turizma i Zavod za zapošljavanje sa mnogobrojnim partnerima već petu godinu realizuju državni javni rad „Neka bude čisto“, koji za cilj ima čišćenje i uklanjanje otpada i održavanje magistralnog i regionalnog putnog pojasa u dužini od preko 1.300km u svim opštinama u Crnoj Gori. To je istovremeno i državni program zapošljavanje gdje je angažovano 146 teže zapošljivih lica sa evidencije Zavoda.

Partneri u projektu pored Zavoda su: Ministarstvo turizma, Ministarstvo pomorstva i saobraćaja, Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine, Ministarstvo prosvjete i nauke, Javno preduzeće morsko dobro, "Crnogoraput", sve opštine i javna komunalna preduzeća.

Takođe, od maja se realizuje projekat „Uređenje i održavanje željezničke infrastrukture“, gdje su angažovana 64 nezaposlena lica na čišćenju pojasa uz željezničku prugu u dužini od 230km. Javni rad će trajati tri mjeseca.

U okviru akcije realizovan je se projekat „Eko partrole“ u 30 škola u Crnoj Gori. Projekat je usmjeren na edukovanje djece uzrasta 10–15 godina i osmišljen je kao aktivnost koja podstiče djecu da uoče i prepoznaju ekološke probleme u svojoj okolini kao i da se aktivno uključe u njihovo rješavanje.

Prjekat „Volonterski kampovi“ počeli su da se realizuju od maja u opštini Kolašin gdje 12 volontera čisti Biogradsku goru. U toku ljeta će otpočeti Volonterski kamp na Cetinju i drugi u Kolašinu.

"Njega starih lica"

Program "Njega starih lica u Crnoj Gori" realizuje se u formi državnog programa zapošljavanja od maja 2005. godine u sedam opština u Crnoj Gori, i to: Baru, Herceg Novom, Podgorici, Nikšiću, Bijelom Polju, Pljevljima i Beranama, od maja 2006. godine dodatno u opštinama: Kotor, Tivat, Budva, Ulcinj, Cetinje, Danilovgrad, Rožaje i Plav. U ovom Programu ukupno je angažovano 167 nezaposlena lica (gerontodomaćica) u pružanju pomoći za 1.216 starih lica. Riječ je o modelu kućne pomoći starim licima, koja se prvenstveno ogleda u fizičkom zbrinjavanju i socijalno–psihološkoj podršci starim licima, a sve u cilju podizanja kvaliteta života u starosti.

Korisnici Projekta su stara lica u stanju socijalne potrebe, lošeg zdravstvenog ili materijalnog stanja, sa teškoćama u održavanju domaćinstva. Usluge koje se pružaju starim licima su: neki od vidova pomoći u kući, pomoć pri odlasku kod ljekara, razgovor ili kupovina, pomoć pri ličnoj higijeni, šetnji, rekreaciji ili druge vrste pomoći.

Značajno je istaći da je 167 gerontodomaćica dobilo sertifikat o stečenim znanjima i radnim vještinama iz oblasti rada i pružanja starim licima. To je bila prva generacija u Crnoj Gori koja je obučena za zanimanje gerontodomaćica, za zanimanje koje nije formalizovano kroz redovni obrazovni sistem.

Obaveze prema Sporazumu o finansiranju projekta "Njega starih lica" za period 1.1 - 30.6.2010. godine izvršile su opštine Podgorica, Danilovgrad, Kotor, Tivat i Herceg Novi. Sporazumom je predviđeno da 50% sredstava obezbjeđuju Zavod, a 50% opštine. U opštinama Bar, Cetinje i Nikšić veći dio učešća u finansiranju projekta obezbjeđuje Karitas iz Bara.

2.8. Profesionalna orijentacija

PROFESIONALNO INFORMISANJE

Profesionalnim informisanjem obezbjeđuju se objektivne i istinite informacije o: obrazovanju i osposobljavanju, zanimanjima, mogućnostima zaposlenja, stipendijama itd.

Nezaposleni

Kada je riječ o profesionalnom informisanju nezaposlenih, ono se odvija kroz saradnju sa savjetnicima za evidenciju i posredovanje, održavanje informativnih seminara i informisanje putem medija i brošura.

Procesom direktnog individualnog profesionalnog informisanja od strane savjetnika za profesionalnu orijentaciju obuhvaćena su 342 nezaposlena lica.

Učenici

Kada je riječ o učenicima, realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Grupno informisanje roditelja na roditeljskim sastancima učenika završnih razreda osnovnih škola – 249 roditelja;
- Priprema informatora za izbor srednje škole;
- Nagradni konkursi za najbolji likovni i pismeni rad sa temom »izbor zanimanja«.
- Procesom direktnog grupnog profesionalnog informisanja od strane savjetnika za profesionalnu orijentaciju obuhvaćeno je 1.620 učenika, od čega oko 872 učenika osnovnih škola i 748 učenika srednjih škola.

Procesom profesionalnog informisanja obuhvaćeno je 2.211 klijenata, od čega 342 nezaposlena lica, 249 roditelja učenika završnih razreda osnovnih škola i 1.620 učenika osnovnih i srednjih škola.

PROFESIONALNO SAVJETOVANJE

Nezaposleni

Kada je riječ o profesionalnom svjetovanju nezaposlenih kroz proces individualnog profesionalnog savjetovanja prošlo je 246 nezaposlenih lica.

Učenici

- Proces individualnog profesionalnog savjetovanja prošlo je oko 215 učenika;
- Proces kompletne psihološke obrade prošlo je oko 188 učenika.

PROFESIONALNA SELEKCIJA

Profesionalnom selekcijom obuhvaćeno je oko 236 nezaposlenih lica. Kompletnu psihološku obradu prošlo je oko 77 nezaposlenih lica, dok je kroz intervju prošlo oko 313 nezaposlenih lica.

RADIONIČARSKE AKTIVOSTI

Radioničarske aktivnosti prošlo je 1.918 lica, od čega oko 973 nezaposlenih lica, 89 studenata i 856 učenika osnovnih i srednjih škola.

Nezaposleni

Programi seminara za kategoriju neposredno zapošljivih lica u trajanju od nekoliko sati do programa radionica u trajanju od tri dana realizuju u svim Biroima i kancelarijama od marta marta 2010. godine. Program seminara je koncipiran u odnosu na prostorne i kadrovske kapacitete u Biroima rada i Kancelarijama, te je praćen i blagim odstupanjama u okviru mjesečnih normi realizacije seminara.

Program seminara za kategoriju neposredno zapošljivih lica prošlo je ukupno 973 nezaposlena lica. Ukupno je odrađeno 91 seminar, i to:

- Program trodnevnih seminara prošlo je ukupno 590 nezaposlenih lica, 54 trodnevna seminara,
- Program dvodnevnih seminara prošlo je ukupno 184 nezaposlena lica, 15 dvodnevnih seminara,
- Program jednodnevnih seminara 199 nezaposlenih lica, 22 jednodnevnih seminara.

Savjetnici za profesionalnu orijentaciju su učestvovali u realizaciji 19 seminara za obuku budućih preduzetnika.

Studenti

Program dvodnevnih seminara koji je usmjeren ka cilju aktivnog i efikasnog uključivanja studenata na tržište rad prošlo je 89 studenata.

Učenici

Program seminara – radioničarskih aktivnosti za izbor zanimanja prošlo je 716 učenika osnovnih škola i 140 učenika srednjih škola

OSTALE AKTIVNOSTI

U okviru projekta GTZ - »Osmišljavanje prelaska mladih u svijet rada na zapadnom Balkanu« Savjetnici za profesionalnu orijentaciju prošli su obuku za rad sa učenicima završnih razreda osnovnih škola na temu izbor zanimanja, od 12 radnih dana, ukupno 60h. Tematske cijeline koje su se obrađivale na modulima (ukupno 5 modula) su: značaja i uloga profesionalne orijentacije, informisanje, samospoznaja, realni susreti i odlučivanje;

U saradnji sa predstavnicima Ministarstva prosvijete i nauke, Centra za stručno obrazovanje i predstavnicima osnovnih škola urađen je plan obuke za nastavnike osnovnih škola iz oblasti profesionalne orijentacije.

U maju 2010. godine aplicirano za akreditaciju programa za obuku nastavnika iz oblasti profesionalne orijentacije

Izrada priručnika za obuku nastavnika iz oblasti profesionalne orijentacije završena je u maju 2010. godine. Štampanje priručnika za obuku nastavnika iz oblasti profesionalne orijentacije planirano za septembar u okviru projekta GTZ-a »Osmišljavanje prelaska mladih u svijet rada na zapadnom Balkanu«;

U saradnji sa Ministarstvom kulture, medija i sporta – Kancelarija za mlade u aprilu pokrenut je projekat »Priprema studenata za tržište rada«. Projekat ima za cilj da putem seminara i realizacije razvojnih praksi, studentima diplomcima pruži podršku u razvoju znanja i vještina koje im mogu biti od značaja u daljem

profesionalnom razvoju. Takođe, jedan od ciljeva projekta je osposobljavanje studenata za savremene i kreativne tržišne tokove poslovanja. Projekat se realizuje u Podgorici, Bijelom Polju, Baru i Nikšiću.

Priprema i realizacija projekta uključivala je sledeće aktivnosti:

- Izrada plana i programa treninga za studente;
- Izrada plana i programa razvojne prakse u cilju obezbjeđivanja kvalitetnog obavljanja prakse;
- Izvođenje treninga;
- Motivisanje i obezbjeđivanje poslodavaca;
- Posredovanje
- Praćenje studenata

2.9. Inovirani program za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori

Inovirani program samozapošljavanja predstavlja nastavak Programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori koji se, posredstvom Zavoda za zapošljavanje, realizovao od 1999. godine, s tim što su od 1. septembra 2008. godine predviđeni povoljniji uslovi u pogledu korišćenja kreditnih sredstava.

Sastavni dio Inoviranog programa samozapošljavanja predstavlja Edukacija iz preduzetništva. Program edukacije se sastoji od dvije cjeline: Podsticanja samozapošljavanja i Pružanja elementarnih znanja iz preduzetništva.

S obzirom da poljoprivreda ima poseban značaj za razvoj sjevera Crne Gore i predstavlja važan potencijal novog zapošljavanja i uravnoteženja regionalnog razvoja, u okviru Inoviranog programa samozapošljavanja se realizuju i mjere koje dodatno doprinose.

2.9.1. Edukacija iz preduzetništva

U prvoj polovini 2010. godine sprovedeno je 29 programa Edukacije preduzetnika i njima je obuhvaćeno 374 lica.

2.9.2. Podnijeti zahtjevi za kredit

U prvih šest mjeseci 2010. godine podnijeto je 287 zahtjeva za dodjelu kredita, ukupne vrijednosti 1.873.000,00€ čijom realizacijom bi se otvorilo 375 novih radnih mjesta. Od ovog broja, 109 ili 44,12% zahtjeva su podnijele pripadnice ženskog pola. Vrijednost ovih projekata je 640.000,00€ i njihovom realizacijom je planirano otvaranje 128 novih radnih mjesta.

Posmatrano po opštinama, najviše podnijetih zahtjeva je u Nikšiću (50 ili 17,42%), Bijelom Polju (42 ili 14,63%), Beranama (37 ili 12,90%) i Rožajama (23 ili 8,01%).

2.9.3. Regionalne komisije

U posmatranom periodu regionalne komisije su pozitivno ocijenile 284 zahtjeva za kredit, u vrijednosti od 1.848.000,00€, čijim finansiranjem bi se omogućilo zapošljavanje 370 radnika.

Nosioци 109 (44,30%) pozitivno ocijenjenih projekata od strane regionalnih komisija su žene. Ovim projektima se predviđa otvaranje 128 novih radnih mjesta vrijednosti 640.000,00 Eur.

2.9.4. Odobreni krediti

U prvih šest mjeseci 2010. godine su odobrena 283 kredita u vrijednosti od 1.853.000,00€, čijom realizacijom je omogućeno otvaranje 371 novog radnog mjesta. Od ovog broja, 227 (80,21%) odobrenih kredita su dodijeljena nezaposlenim licima, 16 (5,65%) odobrenih kredita je za preduzetnike, dok je 36 (12,72%) kredita namijenjeno pravnim licima.

Takođe, isfinansirana su i 4 projekta čiji su nosioci lica sa invaliditetom.

Pripadnice ženskog pola su nosioci 109 odobrenih kredita (43,50%) u iznosu od 640.000,00€.

Akcenat prilikom odobravanja kredita je bio na manje razvijenim opštinama tako da je u njihov razvoj plasirano 209 (73,85%) kredita u vrijednosti 1.350.000,00€. Najveći broj kredita je odobren u opštinama: Nikšić (49 ili 17,31%), Bijelo Polje (41 ili 14,49%), Berane (36 ili 12,72%) i Rožaje (23 ili 8,13%).

Najmanji broj odobrenih kredita je u opštinama: Žabljak, Kotor i Plužine (po 2 ili 0,71%).

Kreditni su odobravani za projekte iz svih djelatnosti, u skladu sa planiranim regionalnim razvojem. Najviše odobrenih kredita je iz oblasti poljoprivrede i ribarstva (139 ili 49,12%). Slijede trgovina (48 ili 17%) i zanatstvo i lične usluge (40 ili 14,13%).

2.9.5. Kontrola upotrebe sredstava

Zavod za zapošljavanje preko regionalnih komisija kontroliše namjensku upotrebu odobrenih sredstava. Komisije redovno obilaze korisnike kredita, kontinuirano prate stanje projekata i namjensko korišćenje sredstava.

Od 336 iskontrolisanih korisnika kredita, po ocjeni regionalnih komisija njih 167 ili 49,70% je u potpunosti namjenski iskoristilo sredstva. To znači da su sredstva

upotrijebili u skladu sa biznis planom, registrovali djelatnost, otvorili predviđeni broj radnih mjesta.

U fazi ispunjenja obaveza je 100 ili 29,76% korisnika kredita. Oni sredstva koriste sporije, najčešće iz objektivnih razloga. Najznačajniji problemi su vezani za registraciju preduzeća i osiguranje lica.

Ukoliko poslije predviđenog roka (koji je objektivno dovoljan) korisnik kredita ne ispuni obaveze iz Ugovora vezane za namjensko korišćenje sredstava, pokreće se postupak raskida Ugovora.

Odobrena sredstva nenamjenski je iskoristilo 69 (20,54%) korisnika kredita i protiv njih je pokrenut postupak raskida Ugovora o kreditu. Evidentna je sporost u naplati potraživanja zbog nenamjenskog korišćenja kredita, najčešće prouzrokovana dugotrajnim procedurama banaka ili dužinom trajanja sudskih postupaka.

Od ukupnog broja iskontrolisanih korisnika kredita, 228 korisnika su lica koja su prošla edukacione seminare. Od navedenog broja, 113 (49,56%) korisnika kredita je namjenski upotrijebilo sredstva. U fazi ispunjenja obaveza po osnovu dodijeljenih kreditnih sredstava nalaze se 73 (32,02%) korisnika kredita koja su prošla kroz edukaciju preduzetnika. Kada je u pitanju nenamjenska upotreba kreditnih sredstava, ona je zabilježena kod 42 (18,42%) korisnika kredita.

Većina postupaka raskida Ugovora o kreditu je pokrenuto zbog nezapošljavanja predviđenog broja radnika i neregistrovanja djelatnosti.

U prvoj polovini 2010. godine 125 korisnika kredita je vratilo kredit.

2.10. Centar za ljudske resurse

Centar za ljudske resurse je, u prvom polugodištu 2010. godine, realizovao aktivnosti koje su se odnosile na sledeće:

IPA – Instrument za pretpristupnu podršku

Osnovni cilj Instrumenta za pretpristupnu podršku (IPA) je da zemljama korisnicama (Albanija, Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Makedonija, Srbija, Kosovo i Turska) pruži podršku na putu ka EU. Crna Gora, kao zemlja sa statusom potencijalnog kandidata za članstvo u EU, ima pravo na korišćenje prve dvije komponente IPA:

IPA I – Podrška tranziciji i jačanju institucija, namijenjena sredstva u 2009. godini: 28,6 mil €

IPA II – Regionalna i prekogranična saradnja, namijenjena sredstva u 2009. godini: 4,7 mil €

IPA 2008 – Podrška tranziciji i jačanju institucija (I komponenta IPA) **Projekat: Reforma tržišta rada i razvoj radne snage II**

Projekat se sastoji od tri komponente: 1. razvoj institucionalnih kapaciteta, 2. mjere aktivne politike zapošljavanja i razvoj lokalnog partnerstva za zapošljavanje, i 3. profesionalno savjetovanje i informisanje. Projekat ima za cilj razvoj i jačanje institucije koje se bave tržištem rada i radnom snagom, a nastoji i da politikom zapošljavanja i realizacijom mjera aktivne politike zapošljavanja, unaprijedi radnu snagu kako bi se što većem broju osoba pomoglo u procesu pronalaženja zaposlenja. Program osim ekonomskog ima za cilj da proizvede i što bolji socijalni efekat. Nosioци ovog projekta su: Ministarstva zdravlja, rada i socijalnog staranja, Ministarstvo prosvjete i nauke i Zavod za zapošljavanje, a partneri NVO organizacije i lokalna uprava.

Završene su pripreme i napravljen je Projektni zadatak za ovaj projekat krajem 2008. godine. Potpisan je finansijski sporazum između Vlade Crne Gore i Evropske komisije, u koji je uključen i ovaj projekat, što znači da je prihvaćen za finansiranje. Slijedi raspisivanje tendera za odabir izvodjača. Početak izvodjenja projekta započeo je u januaru 2010. godine, a trajanje projekta obuhvatiće 2011. godinu i početak 2012. godine. Ovaj projekat, koji predstavlja nastavak nastojanja na unapredjenju tržišta rada i ljudskih resursa u Crnoj Gori, koji su, bar kad su evropska sredstva u pitanju, započeti kroz CARDS, predstavlja prvi projekat koji je za Crnu Goru odobren iz IPA programa iz oblasti zapošljavanja i tržišta rada.

Realizacija obuhvata četiri opštine i to: Berane, Pljevlja, Bijelo polje i Mojkovac i odvija se po planu.

IPA – Prekogranična saradnja (II komponenta IPA)

Crna Gora ima pristup EU fondovima u okviru prekogranične saradnje sa Hrvatskom, Bosnom i Hercegovinom, Albanijom i Srbijom. Tokom 2007. godine, predstavnici ovih zemalja su zajednički izradili program prekogranične saradnje koji pokriva period od 2007. do 2013. godine. Za svaku zemlju definisane su opštine koje imaju pravo aplikacije. Institucije koje se prijavljuju na projekte prekogranične saradnje mogu biti institucije državne uprave, javna preduzeća, opštine, nevladine organizacije, organizacije za regionalni razvoj, institucije iz oblasti kulture, sporta, ekologije, turizma, itd. Centar za ljudske resurse vrši koordinaciju i pruža neophodnu pomoć i informacije biroima rada. Uspostavljen je kontakt sa zajedničkim tehničkim sekretarijatom u Kotoru (za saradnju sa Hrvatskom), kao i sa tzv. antena kancelarijama u Nikšiću (za saradnju sa BiH), Tuzima (za saradnju sa Albanijom) i Bijelom Polju (za saradnju sa Srbijom).

Hrvatska

Održan je Forum za traženje partnera u Dubrovniku 16. juna 2010. godine. Učestvovali su predstavnici Centra i biroa rada Herceg Novi i Nikšić. Središnji događaj Foruma su bile 3 tematske radionice: Zajedničke akcije na zaštiti životne sredine, kulturnog i prirodnog nasljeđa, Zajednički turistički i kulturni prostor i Mali prekogranični razvojni projekti zajednica.

Bosna i Hercegovina

Predstavnici Centra za ljudske resurse i biroa rada Nikšić i Herceg Novi prisustvovali su forumu za traženje partnera, održanom u Nikšiću 28. maja 2010. godine. Na forumima su predstavljene projektne ideje. Predstavnici Centra su ugovorili 2 potencijalna partnerstva u projektima za ovu godinu.

Početakom jula se iščekuje objavljivanje poziva za prijavu projekata za 2010. godinu.

Izrada Operativnog plana za IPA Komponentu IV

Predstavnici Centra učestvuju u radnoj grupi koja je zadužena za izradu Operativnog plana za IPA Komponentu IV – Razvoj ljudskih resursa, a koja je od izuzetnog značaja posebno za Zavod, jer se sredstva koja budu usmjerena za ovu Komponentu većinom mogu iskoristiti za smanjenje nezaposlenosti. Nosilac ove Komponente će biti Ministarstvo rada i socijalnog staranja. U toku su javne rasprave na predložene mjere na kojima će se bazirati buduće projektne ideje.

Saradnja sa Lux Development-om

Projekat: Anketno istraživanje u oblasti poljoprivrede u 15 opština u CG

U toku su pregovori o saradnji sa Lux Developmentom po pitanju anketnog istraživanja kapaciteta postojeće radne snage u sektoru poljoprivrede, analiza kvaliteta radne snage i ispitivanje potreba poslodavaca. Korisnik rezultata projekta bi bio Zavod za zapošljavanje – Centar za ljudske resurse.

Anketa poslodavaca

Anketa poslodavaca je redovna godišnja aktivnost ZZZCG, čijom realizacijom se dobijaju iscrpni podaci o potrebama crnogorskih poslodavaca, kao i o njihovim problemima u obezbjeđivanju potrebnih kadrova.

Do sada sprovedena istraživanja svrstavaju se u kategoriju sveobuhvatnih anketa. Ove vrste anketa baziraju se na relativno velikom uzorku, sprovode se na državnom nivou i pokrivaju sve sektore. Sveobuhvatna anketa obično odražava mnoge oblasti – informacija o ekonomskim izgledima koje izražavaju poslodavci, kao i o stvarnoj situaciji na tržištu rada i zapošljavanju – mogućnostima i perspektivama zapošljavanja, viškovima, manjkovima i kvalitetu radne snage, potrebnim zanimanjima, vještinama i kompetencijama, sezonskom zapošljavanju.

Osim navedenih kategorija, rezultati nam pružaju uvid u kvalitet saradnje poslodavaca i Zavoda za zapošljavanje.

Časopis »Tržište rada«

Centru je dodijeljena uloga Redakcijskog odbora za nastavak izdavanja časopisa »Tržište rada«. Ovaj časopis se bavi pitanjima nezaposlenosti, zaposlenosti i ostalom problematikom tržišta rada. Časopis pruža mogućnost publikacije tekstova problematike tržišta rada kako zaposlenima tako i eksternim saradnicima. Pripremne aktivnosti su u toku. Održani su informativni sastanci Redakcijskog odbora i spoljnjih saradnika, usaglašene su konstitucionalne stavke po pitanju sadržaja, koncepta, dizajna i dr. vezano za časopis. Pripremljen je materijal – tekstovi koji će se naći u narednom izdanju, a štampanje časopisa se očekuje krajem jula.

ISO Standard kvaliteta

U Centru se vrše i pripremne aktivnosti vezane za uvođenje sistema Standarda kvaliteta ISO 9000 u Zavodu. Predstavnici Centra su bili u posjeti Zavodu za zapošljavanje Srbije u trajanju od tri radna dana, a po pitanju sagledavanja kod njih uvedenog standarda kvaliteta ISO, koji se u širem regionu posmatra kao primjer dobre prakse.

GEM projekat

U saradnji sa Ekonomskim fakultetom kao nosiocem projekta, Zavod u ulozi partnera učestvuje u projektu Gem – Global Entrepreneurship Monitor, koji ima za cilj sprovođenje visoko kvalitetnog naučnog međunarodnog istraživanja. Tri glavna cilja ovog projekta su:

- Da ocijeni razlike u nivoima preduzetništva pojedinih zemalja;
- Da otkrije faktore koji determinišu nivo preduzetničke aktivnosti i
- Da identifikuje strategije koje bi mogle da poboljšaju nivo preduzetničkih aktivnosti.

Statistički Bilten i statistički izvještaji

Centar za ljudske resurse uređuje i ažurira mjesečni, tromjesečni, polufgodišnji i godišnji Statistički bilten. Mjesečni statistički bilten se štampa na crnogorskom i engleskom jeziku i čine ga statistički izvještaji koji su osnova za analiziranje kretanja nezaposlenosti i zapošljavanja na tržištu rada. U biltenu su prikazani podaci o registrovanoj nezaposlenosti, slobodnim radnim mjestima i zapošljavanju u Crnoj Gori.

Centar izrađuje i nedjeljne statističke izvještaje (ponedeljkom i petkom) na nivou Crne Gore.

Website Zavoda za zapošljavanje

Predstavnici Centra su članovi Radne grupe za ažuriranje i prevođenje zvanične internet stranice Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (www.zzzcg.org). Rad grupe obuhvata dopunjavanje postojećih sadržaja, praćenje dešavanja iz oblasti zapošljavanja i rada srodnih institucija u inostranstvu, koordiniranje prikupljanja informacija iz organizacionih jedinica Zavoda i prevođenje stranice i ažuriranih sadržaja.

PRILOG

Nezaposleni
- po opštinama i polu -

(Tab.16.)

Rb	Opština	30.6.2009. godine		30.6.2010. godine		Odnosi 4:2	
		Σ	Žene	Σ	Žene	Nom. razlika	Index
	1	2	3	4	5	6	7
1	Andrijevića	322	129	367	142	45	113.98
2	Berane	1607	603	1706	669	99	106.16
3	Budva	334	198	649	341	315	194.31
4	Bijelo Polje	3567	1536	3558	1559	-9	99.75
5	Bar	1120	655	1362	738	242	121.61
6	Cetinje	1486	689	1481	702	-5	99.66
7	Danilovgrad	679	303	827	357	148	121.80
8	Herceg Novi	873	368	1023	437	150	117.18
9	Kotor	938	385	910	379	-28	97.01
10	Kolašin	586	234	651	223	65	111.09
11	Mojkovac	581	209	682	250	101	117.38
12	Nikšić	3163	1570	3773	1898	610	119.29
13	Podgorica	5755	2708	7943	3692	2188	138.02
14	Plav	457	121	423	114	-34	92.56
15	Plužine	137	65	132	63	-5	96.35
16	Pljevlja	2415	1043	2588	1092	173	107.16
17	Rožaje	1176	386	1152	403	-24	97.96
18	Šavnik	157	52	122	39	-35	77.71
19	Tivat	658	250	778	306	120	118.24
20	Ulcinj	728	346	806	308	78	110.71
21	Žabljak	272	133	265	135	-7	97.43
22	UKUPNO	27011	11983	31198	13847	4187	115.50

Nezaposleni po biroima rada i stepenima stručne spreme

(Tab.17.)

Rb	Opština	Σ	Žene	Stepen stručne spreme									
				I	II	III	IV	V	VI ₁	VI ₂	VII ₁	VII ₂	VIII
				4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Podgorica	7943	3692	1383	353	1803	2707	168	238	1	1273	15	2
2	Cetinje	1481	702	517	66	301	446	16	46	0	87	2	0
3	Danilovgrad	827	357	182	26	246	291	19	13	0	50	0	0
4	Kolašin	651	223	165	12	249	172	5	16	0	32	0	0
5	Biro rada Podgorica	10902	4974	2247	457	2599	3616	208	313	1	1442	17	2
6	Berane	1706	669	454	51	425	565	9	58	0	142	2	0
7	Andrijevica	367	142	107	7	97	130	1	6	0	19	0	0
8	Plav	423	114	109	5	97	145	4	26	0	36	1	0
9	Rožaje	1152	403	345	28	282	286	5	69	0	137	0	0
10	Biro rada Berane	3648	1328	1015	91	901	1126	19	159	0	334	3	0
11	Herceg Novi	1023	437	70	140	334	239	39	66	0	130	5	0
12	Kotor	910	379	83	106	306	213	12	91	0	92	7	0
13	Tivat	778	306	66	45	215	212	104	58	0	76	2	0
14	Biro rada H. Novi	2711	1122	219	291	855	664	155	215	0	298	14	0
15	Nikšić	3773	1898	516	167	1125	1070	31	154	1	701	8	0
16	Šavnik	122	39	29	7	52	26	0	2	0	6	0	0
17	Plužine	132	63	15	3	59	38	1	3	0	13	0	0
18	Biro rada Nikšić	4027	2000	560	177	1236	1134	32	159	1	720	8	0
19	Pljevlja	2588	1092	554	166	808	824	32	69	0	134	1	0
20	Žabljak	265	135	41	3	62	144	0	6	0	9	0	0
21	Biro rada Pljevlja	2853	1227	595	169	870	968	32	75	0	143	1	0
22	Bijelo Polje	3558	1559	742	171	1127	1136	30	114	0	238	0	0
23	Mojkovac	682	250	146	33	240	197	1	21	0	43	1	0
24	Biro rada Bijelo Polje	4240	1809	888	204	1367	1333	31	135	0	281	1	0
25	Bar	1362	738	326	63	356	354	13	74	1	174	1	0
26	Budva	649	341	99	29	170	215	17	49	1	68	1	0
27	Ulcinj	806	308	201	47	239	177	7	25	0	110	0	0
28	Biro rada Bar	2817	1387	626	139	765	746	37	148	2	352	2	0
29	UKUPNO=	31198	13847	6150	1528	8593	9587	514	1204	4	3570	46	2

Stopa nezaposlenosti
- po opštinama (30.6.2010. godine) -

(Tab.18.)

	Opština	Stopa nezaposlenosti
Rb	1	2
1	Andrijevića	15.82
2	Berane	12.69
3	Budva	8.80
4	Bijelo Polje	17.27
5	Bar	8.05
6	Cetinje	17.46
7	Danilovgrad	12.00
8	Herceg Novi	7.16
9	Kotor	9.26
10	Kolašin	15.28
11	Mojkovac	16.35
12	Nikšić	11.74
13	Podgorica	10.51
14	Plav	9.27
15	Plužine	6.72
16	Pljevlja	15.63
17	Rožaje	14.21
18	Šavnik	9.41
19	Tivat	12.82
20	Ulcinj	10.52
21	Žabljak	14.82
22	Crna Gora	11.81

Nezaposleni

- po opštinama i stepenima stručne spreme -

(Tab.19.)

Opština	Σ	Žene	Stepen stručne spreme									
			I	II	III	IV	V	VI ₁	VI ₂	VII ₁	VII ₂	VIII
Andrijevića	367	142	107	7	97	130	1	6	0	19	0	0
Berane	1706	669	454	51	425	565	9	58	0	142	2	0
Budva	649	341	99	29	170	215	17	49	1	68	1	0
Bijelo Polje	3558	1559	742	171	1127	1136	30	114	0	238	0	0
Bar	1362	738	326	63	356	354	13	74	1	174	1	0
Cetinje	1481	702	517	66	301	446	16	46	0	87	2	0
Danilovgrad	827	357	182	26	246	291	19	13	0	50	0	0
Herceg Novi	1023	437	70	140	334	239	39	66	0	130	5	0
Kotor	910	379	83	106	306	213	12	91	0	92	7	0
Kolašin	651	223	165	12	249	172	5	16	0	32	0	0
Mojkovac	682	250	146	33	240	197	1	21	0	43	1	0
Nikšić	3773	1898	516	167	1125	1070	31	154	1	701	8	0
Podgorica	7943	3692	1383	353	1803	2707	168	238	1	1273	15	2
Plav	423	114	109	5	97	145	4	26	0	36	1	0
Plužine	132	63	15	3	59	38	1	3	0	13	0	0
Pljevlja	2588	1092	554	166	808	824	32	69	0	134	1	0
Rožaje	1152	403	345	28	282	286	5	69	0	137	0	0
Šavnik	122	39	29	7	52	26	0	2	0	6	0	0
Tivat	778	306	66	45	215	212	104	58	0	76	2	0
Ulcinj	806	308	201	47	239	177	7	25	0	110	0	0
Žabljak	265	135	41	3	62	144	0	6	0	9	0	0
UKUPNO=	31198	13847	6150	1528	8593	9587	514	1204	4	3570	46	2
			7678		18694			4826				

Nezaposleni

- prema dužini čekanja na zaposlenje i stepenima stručne spreme -

(Tab. 20.)

Dužina čekanja	Stepen stručne spreme										Ukupno	
	I	II	III	IV	V	VI ₁	VI ₂	VII ₁	VII ₂	VIII	Σ	ž
Do 6 mjeseci	1568	270	2211	3167	103	299	3	1406	19	1	9047	4049
Preko 6 do 9 mjeseci	591	103	763	987	26	122	0	610	6	0	3208	1601
Preko 9 do 12 mjeseci	244	52	403	602	13	90	0	468	4	0	1876	1876
Preko 1 do 3 godine	1804	335	2263	2494	189	384	1	829	11	1	8311	3702
Preko 3 do 5 godina	815	193	1260	1032	115	148	0	150	4	0	3717	1431
Preko 5 do 8 godina	625	221	939	632	56	108	0	74	2	0	2657	904
Preko 8 godina	503	354	754	673	12	53	0	33	0	0	2382	1125
Ukupno:	6150	1528	8593	9587	514	1204	4	3570	46	2	31198	13847
Ukupno žene	2059	703	3047	5212	52	566	1	2186	19	2		

Nezaposleni

- prema godinama starosti -

(Tab. 21.)

Godine života	Stepen stručne spreme										Ukupno	
	I	II	III	IV	V	VI ₁	VI ₂	VII ₁	VII ₂	VIII	Σ	ž
Do 18 godina	65	0	9	0	0	0	0	0	0	0	74	33
Preko 18 do 25	504	74	1182	2095	13	65	0	764	6	0	4713	2200
Preko 25 do 30	381	85	743	951	11	197	0	1344	11	0	3723	1914
Preko 30 do 40	747	244	1216	1668	20	264	2	732	11	1	4905	2569
Preko 40 do 50	1257	413	1513	2113	73	229	0	254	7	0	5859	2972
Preko 50 godina	3196	712	3930	2760	397	449	2	476	11	1	11934	4159
Ukupno:	6150	1528	8593	9587	514	1204	4	3570	46	2	31198	13847
Ukupno žene:	2059	703	3047	5212	52	566	1	2186	19	2		

Nezaposleni

- prema dužini radnog staža i stepenima stručne spreme -

(Tab. 22.)

Dužina Radnog staža	Stepen stručne spreme										Ukupno	ž
	I	II	III	IV	V	VI ₁	VI ₂	VII ₁	VII ₂	VIII		
Bez staža	1094	317	1468	2225	23	184	2	1340	11	1	6665	3167
Do 1 godine	392	91	623	1070	6	112	0	432	4	0	2730	1399
Preko 1 do 2	260	55	455	583	7	129	0	648	8	0	2145	1235
Preko 2 do 3	125	54	271	417	3	54	0	200	1	0	1125	654
Preko 3 do 5	156	50	351	510	8	93	1	196	3	0	1368	792
Preko 5 do 10	294	105	537	729	14	110	0	174	3	0	1966	1028
Preko 10 do 20	846	234	990	1181	30	131	0	173	5	1	3591	1698
Preko 20 do 30	2234	495	2766	2153	208	265	1	300	8	0	8430	3295
Preko 30	749	127	1132	719	215	126	0	107	3	0	3178	597
Sa stažom	5056	1211	7125	7362	491	1020	2	2230	35	1	24533	10698
Ukupno:	6150	1528	8593	9587	514	1204	4	3570	46	2	31198	13847
Ukupno žene:	2059	703	3047	5212	52	566	1	2186	19	2		

Novoprijavljeni
- prema stepenima stručne spreme -

(Tab.23.)

	Ukupno	Žene	I	II	III	IV	V	VI ₁	VI ₂	VII ₁	VII ₂	VIII
Prvi put, nema zapošljavanja	3122	1483	904	10	374	1098	9	49	0	672	6	0
Prvi put, ima zapošljavanja	2918	1049	594	63	806	1058	64	80	1	248	4	0
Nije prvi put, nema zapošljavanja	2828	1424	924	77	643	836	8	68	1	270	0	1
Nije prvi put, ima zapošljavanja	9826	4907	1708	421	2640	3330	47	350	2	1310	17	1
UKUPNO:	18694	8863	4130	571	4463	6322	128	547	4	2500	27	2

Novoprijavljeni
- po opštinama i stepenima stručne spreme -

(Tab.24.)

Opština	Ukupno	žene	I	II	III	IV	V	VI ₁	VI ₂	VII ₁	VII ₂	VIII
Andrijevica	100	42	22	0	21	42	0	1	0	14	0	0
Berane	947	434	264	9	192	357	1	22	0	100	2	0
Budva	429	227	92	14	81	173	3	18	2	46	0	0
Bijelo Polje	1672	696	470	51	458	501	11	45	0	136	0	0
Bar	1192	670	307	59	256	391	0	38	1	140	0	0
Cetinje	552	271	160	14	87	204	3	11	0	72	1	0
Danilovgrad	550	246	120	13	139	210	5	9	0	54	0	0
Herceg Novi	901	468	78	82	245	296	4	55	0	139	2	0
Kotor	505	245	51	23	121	193	2	38	0	73	4	0
Kolašin	269	95	67	5	93	78	2	7	0	17	0	0
Mojkovac	294	125	42	8	110	87	1	8	0	37	1	0
Nikšić	2343	1142	450	56	636	756	10	56	0	377	2	0
Podgorica	5431	2657	1037	138	1056	2009	62	141	1	974	12	1
Plav	292	136	132	0	58	72	0	9	0	20	1	0
Plužine	80	37	9	0	44	23	0	2	0	1	1	0
Pljevlja	978	428	171	31	294	342	11	29	0	99	0	1
Rožaje	939	383	403	6	234	194	3	19	0	80	0	0
Šavnik	104	37	28	1	30	38	0	3	0	4	0	0
Tivat	478	245	57	36	129	172	8	23	0	52	1	0
Ulcinj	554	241	157	25	161	138	2	12	0	59	0	0
Žabljak	84	38	13	0	18	46	0	1	0	6	0	0
Ukupno:	18694	8863	4130	571	4463	6322	128	547	4	2500	27	2

Novoprijavljeni

- prema starosnim grupama -

(Tab. 25.)

	Starosna grupa	Ukupno	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII
Rb	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Do 18 godina	100	98	0	2	0	0	0	0	0	0	0
2	Od 18 do 25 godina	5108	1046	50	1064	2120	7	55	0	761	5	0
3	Preko 25 do 30 godina	3543	581	46	790	974	11	144	0	990	6	1
4	Preko 30 do 35 godina	2259	497	64	564	720	9	92	0	305	8	0
5	Preko 35 do 40 godina	1775	406	89	454	616	7	65	1	135	2	0
6	Preko 40 do 45 godina	1671	411	95	460	570	12	50	1	71	1	0
7	Preko 45 do 50 godina	1559	381	93	345	610	20	44	0	64	2	0
8	Preko 50 do 55 godina	1389	309	73	432	405	30	53	1	84	1	1
9	Preko 55 do 60 godina	918	278	46	275	212	23	31	0	52	1	0
10	Preko 60 godina	262	90	13	56	64	8	10	1	19	1	0
11	UKUPNO	18694	4130	571	4463	6322	128	547	4	2500	27	2
12	UKUPNO Žena	8863	1732	330	1635	3290	14	271	0	1518	13	1

Novoprijavljeni

- prema razlogu prestanka rada -

(Tab. 26.)

	Razlog prestanka radnog odnosa	Ukupno	Žene	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII
Rb	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	01 Izrecena mera prestanka radnog odnosa zbog povrede radnih dužnosti i obaveza	43	15	9	1	6	19	0	2	0	6	0	0
2	02 Pismena izjava zapošljenog da želi da raskine radni odnos (otkaz ugovora o radu)	601	266	116	27	178	213	4	16	0	45	2	0
3	03 Zaključivanje sporazuma s poslodavcem o prestanku radnog odnosa	799	346	148	29	225	285	6	33	0	71	2	0
4	06 Ako zapošljeni ne ostvaruje odgovarajuće rezultate rada, a nema radnog mesta na koje može biti raspoređen	6	3	0	1	3	1	0	0	0	1	0	0
5	07 Ako zapošljeni na probnom radu nije postigao odgovarajuće rezultate rada	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
6	08 Pripravnik nije položio stručni ispit	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
7	09 Neopravdani izostanak s posla 5 radnih dana uzastopno	9	4	2	0	1	2	0	2	0	2	0	0
8	10 Neopravdani izostanak s posla 7 radnih dana sa prekidima u toku 3 meseca	8	5	0	1	4	2	0	0	0	1	0	0
9	12 Ako su pri zasnivanju radnog odnosa precutani ili dati neistiniti podaci značajni za zasnivanje radnog odnosa	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	13 Odbijanje raspoređivanja na drugo radno mesto na koje je zapošljeni raspoređen zbog potreba procesa rada	4	2	1	0	1	2	0	0	0	0	0	0
11	14 Odbijanje raspoređivanja iz jednog u drugo mesto rada, kod istog poslodavca	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

12	15 Odbijanje raspoređivanja na drugo odgovarajuće radno mesto, pošto je utvrđeno da zapošljeni nema sposobnosti za obavljanje poslova radnog mesta na koje je raspoređen	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
13	16 Odbijanje raspoređivanja na drugo radno mesto, pošto je utvrđeno da zapošljeni ne ostvaruje odgovarajuće rezultate rada	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
14	20 Odbijanje zapošljenog za cijim je radom prestala potreba da se radno angažuje na obavljanju poslova koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi, odnosno radnoj sposobnosti	9	3	0	0	8	1	0	0	0	0	0	0
15	21 Odbijanje zapošljenog za cijim je radom prestala potreba da se stručno osposobi, prekvalifikuje ili dokvalifikuje za drugo odgovarajuće radno mesto sa punim radnim vremenom, kod istog ili drugog poslodavca	3	2	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0
16	22 Isplacena jednokratna novčana naknada zapošljenom za cijim je radom prestala potreba	72	19	16	2	36	13	0	4	0	1	0	0
17	23 Isplacena otpremnina zapošljenom za cijim je radom prestala potreba	1978	639	345	67	576	746	58	58	1	125	2	0
18	25 Navršenih 65 godina života i 15 godina staža osiguranja	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	27 Ako je zabranjeno vršenje određenih poslova po pravosnažnoj odluci suda ili drugog organa	2	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
20	28 Ako zapošljeni odsustvuje sa rada duže od 6 meseci zbog izdržavanja kazne zatvora	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	30 Isteka rada na određeno vreme u svojstvu pripravnika	373	256	0	0	5	75	1	24	0	265	3	0
22	31 Stečaj preduzeća	545	348	88	25	177	227	3	12	0	13	0	0
23	32 Likvidacija preduzeća	80	46	8	7	24	30	0	1	0	10	0	0
24	33 Prestanak rada poslodavca	133	65	20	6	38	52	1	6	0	10	0	0
25	35 Istek rada na određeno vreme	5118	2509	962	198	139	5	1706	25	173	1	652	5
26	36 Istek radnog angažovanja nezapošljenog lica	237	129	52	11	55	78	1	7	0	33	0	0
27	37 Zbog premeštaja bratnog druga u skladu sa posebnim propisima	2	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
28	38 Zbog zdravstvenog stanja zapošljenog ili članova njegove porodice	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
29	40 Zbog prestanka rada ostvarenog po drugom osnovu	3	2	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0
30	41 Zbog prestanka rada u stranim i drugim predstavništvima	8	6	2	1	2	2	0	0	0	1	0	0
31	42 Ostali razlozi utvrđeni zakonom ili kolektivnim ugovorom	584	261	108	17	176	214	2	21	0	45	1	0
32	UKUPNO 1. sa stažom	10627	4933	1883	393	2917	3672	101	360	2	1283	15	1
33	UKUPNO 2. bez staža	7957	3871	2214	176	1525	2619	26	184	2	1198	12	1
34	UKUPNO SVEGA=	18694	8863	4130	571	4463	6322	128	547	4	2500	27	2

Oglašena slobodna radna mjesta
- po opštinama -

(Tab.27.)

Rb	Opština 1	1.1-30.6.2009.		1.1-30.6.2010.		Nom. Razlika (5-3) 6	Indeks (5:3) 7
		Broj prijava o SRM 2	Broj SRB 3	Broj prijava o SRM 4	Broj SRB 5		
1	Andrijevića	12	16	18	23	6	150.00
2	Bar	760	2285	987	2295	227	129.87
3	Berane	144	310	149	204	5	103.47
4	Bijelo Polje	452	784	399	549	-53	88.27
5	Budva	2217	6517	1296	3339	-921	58.46
6	Cetinje	196	717	161	301	-35	82.14
7	Danilovgrad	121	298	75	162	-46	61.98
8	Herceg Novi	1315	2665	1125	2096	-190	85.55
9	Kolašin	127	187	38	51	-89	29.92
10	Kotor	788	1803	693	1144	-95	87.94
11	Mojkovac	82	132	49	66	-33	59.76
12	Nikšić	873	2206	506	941	-367	57.96
13	Plav	20	33	12	16	-8	60.00
14	Pljavlja	302	607	279	463	-23	92.38
15	Plužine	16	27	7	7	-9	43.75
16	Podgorica	3500	10189	2793	5562	-707	79.80
17	Rožaje	190	638	138	248	-52	72.63
18	Šavnik	21	42	5	6	-16	23.81
19	Tivat	480	1172	392	917	-88	81.67
20	Ulcinj	444	1091	344	825	-100	77.48
21	Žabljak	48	81	78	155	30	162.50
22	Crna Gora	12108	31800	9544	19370	-2564	78.82

Oglašena slobodna radna mjesta
- po djelatnostima i vrsti radnog odnosa -

(Tab.28.)

Djelatnost	Ukupno:	Novootvoreno	Upraznjeno	Neodređeno	Određeno	Pripravnik	Pripravnik volanter	Dopunski rad	Privremeni poslovi	Sezonski poslovi	Privrem.radno ana.	Invalidi
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	481	37	444	12	58	11	0	0	0	400	0	0
B Ribarstvo	75	57	18	12	26	0	0	0	0	37	0	0
D Proizvodnja i snadbijevanje električnom energijom, gasom i vodom	107	81	26	27	44	19	0	0	0	17	0	0
Đ Građevinarstvo	2564	1822	742	262	1580	46	0	1	4	671	0	0
E Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za domaćinstvo	3749	1990	1759	621	2485	105	0	2	6	530	0	0
G Prerađivačka industrija	1283	531	752	159	907	56	0	2	0	158	1	0
I Finansijsko posredovanje	381	74	307	34	329	11	0	0	0	5	0	2
J Aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti	1337	1102	235	290	789	115	1	1	0	140	0	1
K Državna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	813	207	606	95	485	225	0	0	0	8	0	0
L Obrazovanje	513	141	372	26	362	122	0	0	0	0	3	0
LJ Zdravstveni i socijalni rad	707	214	493	108	303	198	1	2	0	95	0	0
M Ostale komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti	941	463	478	105	566	81	8	0	1	180	0	0
N Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima	13	6	7	6	7	0	0	0	0	0	0	0
NJ Eksteritorijalne organizacije i tijela	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
V Vađenje rude i kamena	170	70	100	12	129	29	0	0	0	0	0	0
Z Saobraćaj, skladištenje i veze	1076	334	742	174	622	61	0	0	1	218	0	0
Ž. Hoteli i restorani	5159	2091	3068	475	1279	23	0	0	0	3379	3	0
UKUPNO:	19370	9220	10150	2418	9972	1102	10	8	12	5838	7	3

Zapošljavanje pripravnika
- po djelatnostima i stepenima stručne spreme -
(Tab. 29.)

R.b.	Djelatnost	Broj zaključenih ugovora					Ukupno
		Posao za vas	Talenti	VSS	VŠS	SSS	
1.	Državna uprava	23	0	9	0	0	32
2.	Školstvo	12	5	50	3	0	70
3.	Zdravstvo	5	5	10	0	5	25
4.	Sudstvo	2	1	0	0	0	3
5.	Advokati	14	2	16	0	0	32
6.	D.O.O.	27	10	36	7	8	88
7.	Banke	0	0	0	0	0	0
8.	Akcionarska društva	3	0	7	0	1	11
9.	Javne ustanove i preduzeća	12	2	8	2	0	24
10.	NVO sektor	0	1	2	0	0	3
11.	Ukupno:	98	26	138	12	14	288

Zapošljavanje pripravnika
- po opštinama i stepenima stručne spreme -
(Tab. 30.)

Rb	Opština	Posao za vas	Talenti	VSS	VŠS	SSS	Ukupno
1	Podgorica	0	8	96	1	6	111
2	Cetinje	15	0	0	0	0	15
3	Kolašin	0	0	0	0	1	1
4	Danilovgrad	0	7	11	1	1	20
5	Bar	0	0	8	2	0	10
6	Budva	0	0	2	0	0	2
7	Ulcinj	0	0	0	0	0	0
8	Berane	7	0	0	0	1	8
9	Andrijevica	1	0	0	0	0	1
10	Plav	6	0	0	0	0	6
11	Rožaje	14	0	0	2	2	18
12	Bijelo Polje	20	1	5	4	1	31
13	Mojkovac	3	0	1	1	1	6
14	Pljevlja	10	1	0	0	0	11
15	Žabljak	2	0	0	0	0	2
16	Nikšić	19	6	0	0	1	26
17	Šavnik	1	0	0	0	0	1
18	Plužine	0	0	0	0	0	0
19	Herceg Novi	0	2	6	1	0	9
20	Kotor	0	1	9	0	0	10
21	Tivat	0	0	0	0	0	0
22	Ukupno	98	26	138	12	14	288

Dozvole za zapošljavanje i rad stranaca po opštinama i biroima rada

(Tab. 31)

Rb	Biro rada - kancelarija	Ukupno	%	Dozvole za sezonski rad	Dozvole za zapošljavanje
	1				
1	Podgorica	1657	24.87	460	1197
2	Cetinje	21	0.32	1	20
3	Danilovgrad	60	0.90	17	43
4	Kolašin	22	0.33	0	22
5	Biro rada Podgorica	1760	26.42	478	1282
6	Berane	1	0.02	0	1
7	Andrijevica	0	0.00	0	0
8	Plav	7	0.11	0	7
9	Rožaje	52	0.78	40	12
10	Biro rada Berane	60	0.90	40	20
11	Herceg Novi	886	13.30	188	698
12	Kotor	391	5.87	97	294
13	Tivat	355	5.33	121	234
14	Biro rada Herceg Novi	1632	24.50	406	1226
15	Nikšić	173	2.60	77	96
16	Šavnik	0	0.00	0	0
17	Plužine	0	0.00	0	0
18	Biro rada Nikšić	173	2.60	77	96
19	Pljevlja	0	0.00	0	0
20	Žabljak	0	0.00	0	0
21	Biro rada Pljevlja	0	0.00	0	0
22	Bijelo Polje	43	0.65	9	34
23	Mojkovac	1	0.02	0	1
24	Biro rada Bijelo Polje	44	0.66	9	35
25	Bar	700	10.51	158	542
26	Budva	2149	32.26	1054	1095
27	Ulcinj	144	2.16	19	125
28	Biro rada Bar	2993	44.93	1231	1762
29	Σ CRNA GORA	6662	100.00	2241	4421

Seminari za dugoročno nezaposlene

- u prvom polugodištu 2010. godine -

(Tab. 32.)

	Opština	Broj seminara	Broj lica
Rb	1	2	3
1	Podgorica	12	146
2	Cetinje	4	46
3	Danilovgrad	1	12
4	Herceg Novi	1	12
5	Kotor	1	13
6	Tivat	1	12
7	Bar	5	52
8	Ulcinj	5	54
9	Budva	2	22
10	Pljevlja	4	45
11	Nikšić	4	48
12	Bijelo Polje	5	61
13	Berane	5	64
14	Rožaje	5	69
15	Ukupno:	55	656

Pregled odobrenih kredita po djelatnostima

(Tab. 33.)

	Djelatnost	Br. kredita	Br. radnika	Sredstva (€)
1	Industrija i rudarstvo	10	22	110.000
2	Poljoprivreda i ribarstvo	139	161	805.000
3	Šumarstvo	0	0	0
4	Građevinarstvo	0	0	0
5	Saobraćaj i veze	11	16	80.000
6	Trgovina	48	67	335.000
7	Ugostiteljstvo i turizam	21	33	165.000
8	Zanatstvo i lične usluge	40	54	268.000
9	Finans.tehn.i posl. usluge	8	9	45.000
10	Obrazovanje, nauka, kultura i infor.	1	1	5.000
11	Zdravstvena i socijalna zaštita	5	8	40.000
	UKUPNO:	283	371	1.853.000

Odobreni krediti po opštinama

(Tab. 34)

	Opština	Br. kredita	Br. radnika	Sredstva (€)
1	Berane	36	44	220.000
2	Andrijevica	3	3	15.000
3	Plav	8	8	40.000
4	Rožaje	23	33	165.000
5	Pljevlja	20	38	190.000
6	Žabljak	2	2	10.000
7	Nikšić	49	59	295.000
8	Šavnik	4	4	20.000
9	Plužine	2	2	10.000
10	Bijelo Polje	41	50	250.000
11	Mojkovac	11	14	70.000
12	Kolašin	5	5	25.000
13	Cetinje	5	8	40.000
I	Suma	209	270	1.350.000
14	Podgorica	22	37	185.000
15	Danilovgrad	10	10	50.000
16	Bar	13	18	88.000
17	Ulcinj	8	9	45.000
18	Budva	5	8	40.000
19	Herceg Novi	8	9	45.000
20	Tivat	6	6	30.000
21	Kotor	2	4	20.000
II	Suma	74	101	503.000
	UKUPNO (I+II):	283	371	1.853.000

Pregled odobrenih kredita po statusu

(Tab. 35)

	Status	Br. kredita	Br. radnika	Sredstva (€)
1	Nezaposleni	227	266	1.328.000
2	Preduzetnici	16	25	125.000
3	Pravna lica	36	74	370.000
4	Lica sa invaliditetom	4	6	30.000
	UKUPNO:	283	371	1.853.000

./.